

41778

Megjelenését a m. kir. szegedi 5. honvéd vegyesdandár
parancsnokság 3164/elh. I. 1938. sz. rendeletével
engedélyezte.

VEZETÉSI ÉS PARANCSADÁSI SEGÉDLET

AZ ÚJ H. SZ. ALAPJÁN ÖSSZEÁLLITOTTA:
vitéz GATFÖLDY EGON
EZREDES.

Árpád nyomda Szeged kiadása.

Megjelenését a m. kir. szegedi 5. honvéd vegyesdandár
parancsnokság 3164/el. l. 1938. sz. rendeletével
engedélyezte.

VEZETÉSI ÉS PARANCSADÁSI SEGÉDLET >

AZ ÚJ H. SZ. ALAPJÁN ÖSSZEÁLLITOTTA ..
vitéz GÁTFÖLDY EGON
EZREDES.

SZEGED.

1938.

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000919562

41778

Arpád nyomda nyomása. Nyomdaért felel Szittner János.

VEZETÉS.

Van *alsó* és *magasabb* vezetés.

Vezetés.

A *hadműveleti egység* és ennél nagyobb kötelék vezetése a *magasabb vezetés* hatáskörébe tartozik. Egyéb vezetés az *alsó vezetés*.

Minden parancsnokság a *pk*-ból és *törzsből* áll. Parancsnokságok.

A *csapat*test- és náluk alacsonyabb fokú *pk*-k *alsó pk*-k.

Az *alpk*-oknak adjunk teljes *önállóságot* feladatuk végrehajtására. A parancsnok.

A szervezetszerű kötelékeket tartsuk fenn. (10.)

Oszlop- vagy csoportparancsnok mindig a beosztott egységek *rangban legidősebb gyalogos* vagy *lovastisztje* legyen. Ha valamely egységhez (csoporthoz) a gyság-on vagy lság-on kívül más csapatokat is beosztunk, ezek *pk*-a rangjára való tekintet nélkül a csoport *pk*-ának van alárendelve.

A *tü*-hez, *pc*.- és *mű*. csapathoz beosztott gy. és l. egységek *pk*-ai, rendfokozatra való tekintet nélkül a *tü*., *pc*., *stb*. egység *pk*-ának vannak alárendelve. (11.)

A **gyalogsági** *pk*. rendszerint csoportparancsnok lesz. Seregtest-pság-hoz. beosztott fegyver-nemek *pk*-ai.

A **kadtest tüzérségi** *pk*. a seregtest-parancsnok tanácsadója *tü*. kérdésekben.

A **hadműveleti egység tü. pk**-a a hadműveleti egység *tü*-ét *harcban* e *vileg egységesen* vezeti.

A seregtest **légvédelmi** *pk*-a

műszaki	}	a seregtest parancsnok mellett mint
páncélos erők,	}	szakközégek mű-
légi erők	}	ködnék.

A **hiradó parancsnok** a *vkf.* alárendeltje. (14.)

A magasabb pság-ok törzsének magva a **vezérkar**. (16.) Pk. törzse.

A törzs élén a vkf., vkt., vagy első sgt. áll. (18.)

A mozgékonyág megóvása céljából a pságok törzse *szűkebb* és *tágabb* törzsre oszlik. A szűkebb: törzs a harcban nélkülözhetetlen rész.

Példa.

	Epk.	Zlj. pk.	Kp. zlj. pk.	Hu. epk.	Hu. oszt. pk.	Tü. oszt. pk.	Üpk.	Hdm. egys. pk., Hop.
Sgt.	2	1	2	2	1	a) Közvetlen vezetési közegek.	a) pk-i törzs (1—3 rész.)	1 vkf. és 2-3 vkt.
Lgv. (gáz) ti.		1	1	1		b) Öti.		1 lgv. és tü. ti.
Lősz. ti.		1	1	1		c) 1 fejtör.		1 lősz. ti.
Csap. cső. ti.	1					d) Erta. szakasz	b) 1 fejtör.	1 hir. vez.
Jl mkp.	2		6	2		e) Segéd-szolgálat közegei.	c) 1 bemérő járó.	1 mű. töti.
Jl. kp.	5	2	5			f) Gh.	d) 4 rád. tács.	1 gáz ti.
Jl. lovas	6	4		8	4		e) 1 gy. tács.	2 pcs. ör. ti.
Kürtös (tromb.)	1	1	1	1	1			1 vez. hadbíz.
Irnök	1	1	1	1	1			1, vez. orvos
Élm. ti.	1	1	1	1	1			Személygépkocsik és 3 mkp.
Orvos	1	1	1	1	1			A dd. hirszd.
Allatorvos	1			1				4 szakaszra oszlik: 1. szakasz gk. táviró és gk. rádiórajokkal.
Lelkész	1							2. szakasz kocsizó, rádiórajokkal.
Kötszervivő	3	3	3	3	3			3. és 4. szakasz kocsizó, távirórajokkal.
Fe'd. alti			1	1				
Osztályrajpk.					1			
Rád. álls.	3	2	2	2	2	4	4	
Tács.	4	2	2	4		2	1	

Megj. Ezenkívül patkolómesterek, ti. küldöncök, lovaszok stb. megfelelő számban.

Pk. helye.

Mértékadó: az alpk-kal való gyakori személyes érintkezés lehetősége, az ök. és hir. könnyű berendezhetősége, rejtőzés lehetősége. Terepen fel-

tűnő, térképen szembeötlő pontok háp-ul nem alkalmasak.

Új á-p-ra akkor *induljunk*, ha annak hírendszere már megbízhatóan működik (27.) Nagyobb törzseknél kisebb csop-okra tagozva, esetleg különböző utakon kell az á.p. változtatást végrehajtani.

Az elg-el már érintkezésben lévő részek pk-ait csapatjuktól elhívni nem szabad. (28.)

Hds.; hdt. pk. tartózkodási helyének megválasztására döntök a jó közlekedési lehetőségek és a híradószolgálat gyors berendezhetősége.

Hdt. pk. a harcban tekinthesse át a harcmező legfontosabb részét.

Hdm. egységpk és als vezetők. Harcban a zömnél vagy legfontosabb résznél. Személyes fi. ! Előremenetnél jól elől !

Hdm. egység pk-a. Visszavonulásnál addig a csapatnál, míg a vivon. tervszerűen megindult.

Alsóvezetők visszavonulásnál a csapatnál maradnak !

A pk. vezetési tevékenységének alapja a ka- Elhatározás pott feladat.

A helyzetmegítélés a feladat és helyzet mérlegeléséből keletkezik és az elhatározás és terv alapja.

Célszerű ha az **elg-ről a ránk** nézve **legkárosabb magatartást tételezzük fel!** (31.)

A feladat és helyzet mérlegelése alapján a pk. **elhatározza**, hogy feladatát miként hajtja végre:

támad, (vagy)

véd, (vagy)

visszavonul.

Kétes esetekben a merészebb elhatározás a jobb ! (33.)

Az elhatározás alapján állapítja meg a pk. Terv. tervét vagyis :

hol ? } akarja elhatározását végrehajtani.
 mivel ? } Döntésre minden erőt egyesít-
 mikor ? } sünk !!!

Parancs. A parancsnok *akkor* parancsol, ha *terve ké-*
 (ki ? mikor ? *szen van.* (36.)
 hogyan?)

A hadsereg (ö.hdt.) parancsnok rendsze-
 rint naponkint, esetleg több napra, a **többi ma-**
gasabb parancsnok naponta egyszer (*harc köz-*
ben többször is) intézkednek.

Az alsó pk-ok a helyzethez képest naponta
 többször, *igen gyakran szóban parancsolnak.*

Ha a végrehajtásig bőven van idő, **egységes**
intézkedést, különben a **sürgősség szerint**
részletparancsokat adunk.

Harcban a hadműveleti egységnél és tőle le-
felé a részletparancs a szabály. (42.)

A magasabb vezetés intézkedéseinek a fel-
 derítésre,

légi erőkre,
 műszaki szolgálatra és
 légvédelemre vonatkozó részleteit
 és az anyagi rendelkezéseket

külön-külön **toldalékban** adjuk.

Intézkedés Az **intézkedés tartalma** általában :
 tartalma(45.)

1. a saját és szomszéd helyzet,
 2. **az elg-ről** beérkezett hírek és az elg. va-
 lószínű szándékára vonatkozó támpontok; ezek
 alapján a pk-nak a helyzetről alkotott **benyomása**
 és következtetése ;

3. a pk. akarata,

4. **erőcsoportosítás** (súlyképzés); az osz-
 lopok vagy csoportok feladata, parancsnoka, csa-
 patrendje ;

5. **felderítés**;

6. **biztosítás és légvédelem** ;

7. az elg. meglepésére rendszabályok ;

8. **a pk. tartózkodási helye** ;

9. **ök. és h iradás** megszervezése ;

10. Műszaki intézkedések ;
11. anyagi ellátás ;
12. kik kapják.

Az elg-el való első érintkezést mindig azonnal jelenteni kell. Jelentések,
közlések
47. 48.

A jelentések (közlések) tartalma :

1. *honnan, mikor* (nap, óra, perc) történt az észlelés ?

2. *hol láttuk* az elg-et fenti időben ?

3. Az elg. hozzávetőleges *ereje*, fegyvernem, oszlophossza, kiterjedése.

4. *menetelt-e* és mely irányban, éllel (véggel) hol ?

Allott-e és milyen helyzetben (táborozás, biztosítás, védőállás stb.) ?

5. A *jelentéstevő* további szándéka.

Továbbá fel kell venni a terepre vonatkozó adatokat, a saját csapatra vonatkozólag az erkölcsi állapotot és az anyagi helyzetet.

Felderítő és biztosító csapatok ezeken felül még a közlekedési vonalakra, a saját és elg. távíró (távbeszélő) vezetékekre, nagyobb mennyiségű hadianyagra és élelmiszerre vonatkozó megfigyeléseiket is kötelesek jelenteni. (50.)

A vezetésnek néha fontos megtudnia, hogy *hol nem észleltünk elg.-t.*

A VEZETÉS ESZKÖZEI.

A **hadrend** a haderő parancsnoklás és szervezetszerű tagozását határozza meg. Megállapítja a fővezérség. (59.) Hadrend.

A **csapatrend** a csapatokat (vonatokat) határozott harcászati célra és határozott időre állítja össze ; pl. elővéd, oszlop, harccsoport. Csapatrend

A hadrend a vezetés céljaira **seregtesteket** alakít. Ezek : Seregtestek,
(61.)

a) **Hadműveleti egységek :**

hadosztály,
önálló dandár,
hegyi dandár,
gépkocsizó ho. (dd.)
lovashadosztály,
lovasdandár,
páncélos dandár,
repülődandár,
folyamandár.

E seregtestek feladatok megoldására önállóan alkalmasak.

b) **A hadtest** 2 vagy több hadműveleti egységből, közvetlen csapatokból és seregvonatból áll. Nagyobb feladatok végrehajtására alkalmas kötelék.

c) **A hadsereg** több hadtestből stb., esetről-esetre, *hadászati* feladatokra összeállított kötelék.

Fegyver-
nemek.

Fegyvernemek és feladataik.

Fegyvernem	Feladat
Gyalogság (64.)	<i>Elg. megsemmisítése, terület elfoglalása és tartós birtokban tartása.</i> A kerékpáros alakulatok és gépkocsizó gyalogságra jellemző: gyors mozgóképességük, aránylag nagy tűzerejük. Gyorsaságukat befolyásolja az utak minősége, az időjárás. <i>Korlátozott harcfeladatokra alkalmasak.</i>
Lovasság (65.) (sereg- és csapatlóság)	Gyors és tüzéros fegyvernem. Hívatása: felderítés, harchoz kedvező előfeltételek teremtése, siker kiaknázása <i>Alkalmi fegyvernem, rövid ideig tartó feladatokra!</i>
Tüzérség (66.)	<i>A gység legfontosabb fegyvertársa.</i> Eredményes működésének előfeltételei a gyors és fejlett löképesseg <i>Egyedüli hatás-módja</i> a nagy távolságokra érvényesülő <i>tűzhatása</i> . Tagozódik: a) tábori és b) légvédelmi tü-re. <i>Különleges feld. szervei:</i> tüzérmérők, tüzérrrepülők, léggömbfigyelők (tábori tü-é) és légv. figyelők, lgv. fény-szórók és fülelők (lgv. tü-é)

Fegyvernem	Feladat
Páncél- járműves csapatok (67.)	Rövid, támadó harc feladatokra, helyi ellentállás gyors leküzdésére alkalmasak. Tagozásuk: a) Pc.gk alakulatok. Rendszerint más gyors csapatokkal együtt működnek. b) Ha.c kocsialakulatok. Területet csak átmenetileg foglalnak el, azt tartani nem tudják. Van 1. kis harc kocsi: csak gp-val felszerelve. A gyo-csapatokkal együtt feld.-birt.- és üld.-ben vesz részt, és 2. Nagy harc kocsi nehéz fegyverekkel, lövegekkel. Ha a fegyverzet 7.5 cm ürméretén alul van, könnyűnek, azon felül nehéznek nevezzük. A nagy harc kocsik támogatják a gyságot, az elg. oldala és háta ellen hatnak. c) Pc. vonatok.
Légi erők (68.)	Tagozás: a) Repülő k felderítésre, harcra és szállításra. b) Légi időjelző szolgálat. Légi fényképészeti szolgálat.
Műszaki csapatok (69.)	a) Utászok. Feladata: folyamát kelésnél, megerősített állások elleni támadásnál és védelemnél közreműködés, műszaki zárás, rombolások, erősítések. b) Hidászok: nagyobb folyó akadályoknak szabványos nehéz közúti hadi hidanyaggal való áthidalása, motor- és gőzkompok létesítése. c) vasuti csapatok: vasutak üzembehelyezése, helyreállítása. d) Vegyő harc csapat: gázfertőzés, gázvédelem, terepfertőtlenítés, ködösítés. e) Fényszóró alakulatok. f) Hiradó csapatok. Sereghirrendszert a harc csoport (csapat test) parancsnokságokig telepítik, csapathirrendszer telepítését támogatják. Műszaki csapatokat harcba csak vég-szükség esetén szabad dobni.

Fegyvernem	Feladat
Folyamerők (70.)	Folyóhoz kötött, főleg támadó, alkal- mi fegyvernem. Feladatuk: Folyamátkelekéseknek, szállí- tásoknak és mindkét part közti összeköt- tetésnek a biztosítása.

FELDERÍTÉS.

Ált. elvek,

Általános elvek.

Célja: hogy adataiból a vezető idejében *képet* alkosson az *elg-ről*. Az *elg-el* való érintkezésnek nem szabad többé megszakadnia.

Erő: A feld-re *csak annyi erőt* alkalmazunk, amennyit a cél megkíván. Legyünk *készen* arra, hogy a feld-t *esetleg új irányban* is kiegészíthessük. (75.)

A *felderítésnél* is alkossunk — a legfonto-
sabb irányban — **súlyt**, mert eredményes feld.
rendszerint csak harc árán lesz lehetséges.

A *jó felderítés megkönnyíti a biztosítást is*.

A feld.-re rendelt erőknek **sávokat** (terüle-
teket) vagy **feld. célokat és irányokat** határo-
zunk meg. (76.)

A *várható harc szempontjából fontos terüle-
tekre már eleve irányítsunk a feld-re nagyobb erőt*,
hogy az *elg. feld-el szemben fölénybe kerüljön*
(77.)

A felderítésen kívül *feladatul* adhatjuk
valamely különösen **fontos hely** (szoros, stb.)
megszállását is.

Feld. nemei.

Nemei,

Hadászati

Légi és földi

FELADATA:

Az elg. mozgositásával és felvonulásával kapcsolatosan fontos adatok majd a felvonult elg. helyzetének, mozgásának stb. megállapítása.

VÉGREHAJTÁSA.

Súly a légi felderítésen. A földi feld. eszközei:

sereglőség,
gk. seregtestek,
gye-csapatok.

(80—81.)

Harcászati.

Légi és földi.

FELADATA:

Az elg. időbeli és térbeli helyzetének, erejének, mozgásának, kiterjedésének, szárnyainak, erői-tési fokának, hézagoknak, műszaki zárróveknek stb. megállapítása.

Mindig kössük össze vele a terepfelderítést is.

VÉGREHAJTÁSA:

Súly: földi feld-en (gyo-csapatok) nyugszik, ezenkívül — közelebb az elg-hez — a gyság-on (83-87.)

Harcfelderítés.

Légi és földi.

FELADATA:

Szüntelenül megfigyeli az elg. harci ténykedését, magatartását, szárnyait, hégazait, gyenge pontjait, tartalékát, tüzéségének és tüzfegyvereinek csoportosítását. stb. Fontos az elg. tád-ó, védő vagy vivon. szándékának felismerése.

VÉGREHAJTÁSA:

Legkésőbb a harc-hoz fejlődéskor inditsuk meg archban és oldalban. (88-90.)

Tüzérségi felderítés

(92—99.)

Feladata:

Célfelderítés, lövésmegfigyelés, terepfelderítés, ök. a gyság-al, lényegében tehát harcfelderítés.

Jellege:

az álló figyelés.

Irányítja: a tü. pk. egy-ségesen.

Eszközei:

1. Tü. FEJÖR-ök. (minden oszl. élén l.)
2. Tü. ÖTl-k.
3. Tü. MÉRÖK.
4. Tü. REPÜLÖK és léggömb-figyelők.

Szükséges néha a HARC. FELD. szerveivel együtt TÜ. FELD-T IS HATÁROZOTT FELADATTAL ELŐREKÜLDENI.

Műszaki felderítés.

(100—104.)

Lényege:

terepfelderítés.

Feladata:

a végrehajtandó műsz. munkákat, terjedelmüket, valamint a befolyásoló tényezőket megállapítani.

Felderíti a hradóberendezéseket is.

Végrehajtják:

műsz. (híradó) szak-közegek.

Különösen fontos: folyam-átkeléseknél, megerősített állások elleni tád-nál és ott, ahol műszaki zárrakkal kell számolni.

A feld mélysége.

Légi: az illető seregtest legalább 3—4 napi menettávolsága.

Földi: az illető seregtest legalább 2—3 napi menettávolsága.

A hadászati földi feld-re alkalmazott gyors seregtest — zömét együttartva, előnyomulási sáv-

Feld. mély-sége. (III.)

jában **felderítő osztagokat** küld előre — általában max. **1 napi menetre**.

A felderítő osztagok **1-2 óra menettávolságra feld. járőröket** tólnak maguk elé (118.)

Hdm. egységeknél a harcászati légi és földi feld. méysége az illető seregtest **aznapi menet-célján túl 1 napi menettávolság**.

Harcászati földi feld-re főleg gyorscsapatokból alakított feog-okat és önálló fejőr-öket rendelünk ki. (119.)

Szélesség.

A felderítés szélessége:

A *légi felderítés szélessége* megegyezik annak mélységével (3—4 nap menettávolság.)

Földi felderítés szélessége lovas seregtestnél: 40—50 km., gépkocsizó seregtestnél 60—80 km.

Egy gyors alosztály felderítő sávjának szélessége ált. 10 km.

Feog. ereje.

Magatartása

A *feog. ereje és csapatrendje* a feladattól, a felderítendő sáv mélységétől és szélességétől függ. Számoljunk azzal, hogy eredményt csak harc árán érhet el.

Legalább század erejű feog-hoz beoszthatunk: egyes lövegeket, pc.gk-it, h.kocsit.

Hiradó eszközök beosztása elengedhetetlen. (121.)

A *feog. sávjában* vagy a megjelölt irányban *fejőr-öket* küld ki. Az e'g. közelében, fedett terepen vagy sűrű úthálózat esetén a járőröket *sűríteni* kell.

A járőröknek terepszakasról-terepszakra történő előretolása biztosítja legjobban eredményes működésüket.

A **fejőr** a feld-t éjjel is folytassa.

Párosával vagy *szaszkötelékben* felderítő *páncélgépkocsik* és *harcokcsik* erősebb fejőr-öknek tekinthetők. Feladatukat az elg. hátába és oldalába kerülve oldják meg.

Éjjel bevonjuk őket.

Felderítés különleges terepen.

Határozvá-
nyok
különleges
terepre.

Sűrűn művelt lapályon fontos az utak megfigyelése repülővel (léggömbbel.)

Az álló figyelés magas figyelőhelyről fokozott jelentőségű.

A felderítés súlya a gyság-on nyugszik.

Célszerű kp. és pc.gk. erők alkalmazása is. (130.)

Erősen tagolt és fedett terepen :

A földi feld. **terepszakaszonként** történik. Jó fi-
helyek kihasználásának nagy a jelentősége. (131.)

Hegységben :

A légi feld. *fokozottabb jelentőségű*, mivel földi feld. lassú.

A földi feld. szerveket *nagy időelőnnyel kell indítani*. A feld. inkább az álló figyelésen alap-
szik.

A feld. súlya a gyság-on nyugszik. (132.)

A felderítés elrendelése.

Elrendelése.

A vezető határozza meg világosan és *hatá-
rozottan*, hogy *mit akar* megtudni.

A hds. és önálló hdt.pk. rendeli el a légi és földi hadászati feld-t.

**Hdt.pk. a légi harcászati feld. végrehajtá-
sára.**

A földi harcászati feld-t a legfontosabb írá-
nyokban saját gyo.csapataival végezteti. Kijelöli az
alárendelt hdm. egységek feld. területét

A hdm. **egység pk-a** a neki kiutalt ield.
területen a maga céljaira *kiegészíti a hdt. harcá-
szati feld-ét.*

Az **alsó vezetés** végrehajtja a harcfeld-t és
gyakran (önálló viszonyban) a harcászati feld-t is.

Magasabb pság-oknál külön felderítési tol-

dalékban intézkednek, ha az intk. terjedelmesebb.

A) Légi felderítési intézkedés. (109.)

1. Tájékoztatás a saját és elg. légi, földi és lgv. helyzetről.

2. A földi feld. hol, mikor, mily erővel és feladatokkal működik?

3. A vezető szándéka.

4. **Hadászati feld.-nél: cél és irány, harcászati feld.-nél: terület, illetve sáv.** (Pl. a vasút, ... folyó és ... község (bez.) területe.)

5. Feladatok. A **feld. súlya.** Egyszeri feld. vagy **állandó fi.** szükséges?

6. **Fényképfelderítés** feladata.

7. **Ök. és hír.** a pság-al és a **földi felde-ritéssel.**

8. **Biztosítás** (vadászrepülők, légvédelem.)

9. **Kinek, hová,** mily eszközzel kell **jelen-teni (levegőből, leszállás után?)**

10. Repülőhelyek kijelölése, összeköttetés velük.

11. Vezető ap-ja; **ledobóhelyek.** 12. Jelek.

13.) Anyagi ellátás.

**Földi feld.
intézkedés**

B) Földi felderítésre intézkedés.

1. Tájékoztatás a saját és elg. földi és légi helyzetről.

2. Saját és szomszéd felderítéséről tájékoztatás.

3. A vezető szándéka.

4. A földi **felderítésre kirendelt erők pa-rancsnoka,** csapatrendje.

pl. a) 1 sz. feog: ... szd., 1 gp. szak.

b) 2 sz. feog. pk. 2 szak. 1 gp. szak. 1 jl. mkp.

c) fejör: pk. ..., ! gsz raj ... tól. Menetvonal ...

5. A **felderítendő terület, sáv, irány; me-netvonalak.** (Pl. a) 1. sz feog. ... közti sávban.)
A zöm menetvonal, elérendő terepszakaszok.

6. Feladatok. A feld. súlya.

Esetleges harc feladatok (utacsomópont, szoros, terepszakasz megszállása, onnan figyelés).

A szomszédokkal és esetleg repülőkkal való együttműködés.

7. A vezető **áp-ja**.

8. **Ök. és hir.** (pl. az 1. sz. feog.-nak egy R/3. álls-t kiutalok. Vegye át ... h ... p-kor.)

9. **Jelentőszolgálat: kinek, honnan, hová,** mely eszközökkel (pl. ... elérésekor, még nemleges jelentés is!)

10. Anyagi ellátás. (110.) (lőszer: p. 80. gp. 3000, gsz. 2000; betegleadás h-ig ... n. Élelem ...

Biztosítás.

Biztosítás.

Általában.

Áll. elvek

Biztosító szolgálatra az **összerő gyságának (lságának) csak $\frac{1}{6}$ -át, legfeljebb $\frac{1}{3}$ -t alkalmazzuk.** A gyság-ot erősítsük meg szükség szerint más fegyvernemekkel. (139.)

Számoljunk mindig elg. gyorscsapatok fellépésével és biztosítsuk magunkat mindig elg. repülő ellen is. (142.)

A) Menetbiztosítás.

Menetbiztosítás.

Végzik az **evéd,**
ovéd és
uvéd,

kiegészítik a minden oszlop és oszloprész által kiküldött **közelbiztosító járőrök.**

Előremenet-nél

A.) Előremenet közben.

    gyors el.

  El - 1 raj.

Fog - szak. - szd.

Megerősíthető: lovasokkal, pc, gk, hk, npu. gyá-val és műsz. erővel.

Evédz az evéd 2/3-a.

Fentiekén kívül itt még hho, és hradó csap. részei

Az evéd áthaladását oly terepszakaszokon, ahol rajfaütesektől, meglepetésektől tarthatunk, ü-el és n. gy. fegyverekkel kell biztosítanunk. (Váro-sakon, erdőkön stb. áthaladásnál ugyanígy).

 Ovéd (esetleg álló óvéd)

Főcs.

Uvéd.

1) csak menetrendészeti célokra

2) Ha elg. gyorscsap. veszélyeztetni az oszl. hátat, nagyobb erőf. rendeljünk ki (esetleg)

Menjegyzés. Fenti adatok legalább ezred erejű gy. - és l. oszl. lopera vonatkoznak.

Evéd
zavarlan menetet előmozdítja
harcilag Acetveto fellelél. léremét.

100-
200 m.

1)
2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

13)

14)

15)

16)

17)

18)

19)

20)

21)

22)

23)

24)

25)

26)

27)

28)

29)

30)

B.) Hátramenet közben:

Evéd. raj- szd.

Műsz. csap-al is megerősíthető.

Akadályokat, rombolásokat készít elő.

Főcs.

Uvédz.

végzi a nagyobb akadályok létesítését, időnyerésért harcol, halogat.

Uog.

Biztja az uvédz-t és végrehajtja a rongáló-sakat, rombolásokat.

Vég. közelbizt.

Hátramenet-közben

Evéd.

2-5 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

0-15 Km.

Gy.e. erejű gk oszl. menetbiztosítás a

Tűcs.

Biztosítás különleges terepen.

Különleges
terep

a) **Sűrűn művelt lapályon aránylag erősebb evéd-eket csak rövid távközzel,** terepszakaszonként küldjünk előre, több tü-el és pc. járművekkel.

Tü. feld. jör-öket jó kilátópontokra idejében rendeljünk előre! (157.)

b) **Hegységben aránylag erősebb evéd-et nagyobb távközre kell előre küldenünk.** (158.)

Olykor erős evéd-eket uralgó magaslatokra már előző nap is küldünk.

Éjjeli menetek biztosítása.

Éjjel.

Távközöket csökkentjük

Gyakran célszerű *elülfekvő terepszakaszokat* vagy fontos tereppontokat *még nappal megszállatni.* (159.)

Menetbiztosítás elrendelése.

Elrendelése.

A hds. pk. nem gyakorol a bizt-ra befolyást. Megmondja azonban, hogy mily irányból vár gyo-csap-okat.

A hdt. pk. szükség esetén intézkedik a hdt. oldalainak és hátának külön biztosításáról. (160.)

A hdm. egység pk -a, és alsó vezető a menetintézkedésben rendelik el a bizt-ást és pedig:

evéd,	}	pk-a, csapatrendje, feladata, menet- vonala, indulás ideje, a biztosítandó részről távolsága.
uvéd		
ovéd		

Eörs-ök bevonása.

Az **indulás ideje az evédz. élére,** ha ilyen nincs az eog. élére vonatkozik. (161.)

B) Nyugvás biztosítása.

Előörsökkel történik. (162.)

Ált. elvek.

Előörsök.

Elvek.

a) A csap. minél nagyobb része nyugodjék.

b) A csap. célszerű csoportosítása megkönnyíti a biztosítást.

c) A bizt-t feld-el és közelbizt. szolgálattal valamint figyeléssel kell összekötni.

d) A csap. pihenő körletét közvetlenül is biztosítsuk.

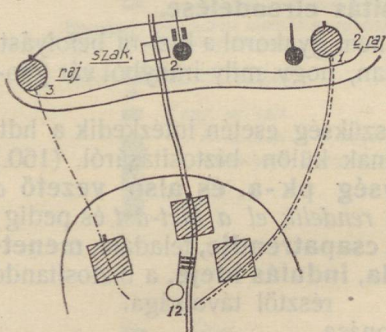
e) Biztosítsunk elg. gyocsap-ok ellen is. **(Mű. zár a közlekedési vonalakon!)**

Biztosítás.

Egyszerű zárt eörs-k

A) **Egyszerű eörs-k** (elg.-től. távolabb) (164—166.)

Feladat: az elg. jör-einek stb. betekintését a saját helyzetbe megakadályozni. Saját csapatnak időt biztosítani a menet (harc) készség elérésére.

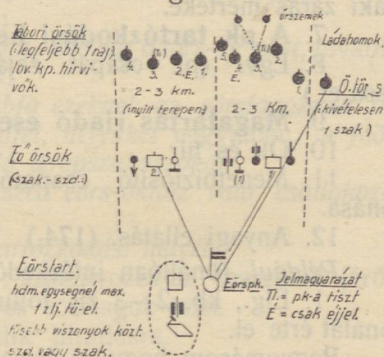

B) **Zárt eörs-k** (167—170) elg-hez közelebb.

Feladatuk: elg. tád. elhárítása és a nyugvó csap. részére kedvező harc helyzet teremtése is.

Szűkebb elhelyezési csoportosítás esetében a hdm. egységtől *lefelé* egységes zárt eörs-ket állítunk fel.

Szélesebb kiterjedésnél, ha a terep megkívánja és ha elg-el érintkezésben vagyunk, az egyes szálcsoportok külön-külön önállóan biztosítsák magukat.

Különleges terepen.

Sűrűn művelt lapályon az eörs k az összes utakat elzárják és eltorlaszolják. Az útgócponatokon található épületeket támpontként be rendezik.

Különleges terepen.

A pihenő zöm közvetlenül is biztosít. (171.)

Hegységben : jó útlezárás. Az uralgó magaslatoakat rendszerint nagy erővel kell megszállni. (172.)

A nyugalás biztosításának elrendelése.

Elrendelése.

A hdm. egység pk-a önállóan rendeli el — rendszerint az éjjelezési intézkedéssel egyszerre. Tartalma :

1. Tájékoztató az elg. és saját helyzetről, a biztosítandó csapatok csoportosításáról, a feld. szervekről, azok esetleges bevonásáról.

2. Saját szándék elg. tád. esetén, a tervezett ellenállás vonala.

3. Eörs pk. és a rendelkezésére bocsátott erők. (pl. 10./I. zlj. és 5./1. áü.)

4. A biztosítandó és felderítendő terület (csatlakozás szomsz.hoz.)

5. Eörs tart. helye.

6. Műszaki záróvonal megjelölése ; műszaki zárás mértéke.

7. A pk. tartózkodási helye.

8. Lgv. (pl. csapat saját tűzfegyverével lássa el)

9. Magatartás riadó esetén.

10. Ök és hir.

11. Menetbiztosító csapatok esetleges bevonása.

12. Anyagi ellátás. (174.)

Például. (önállóan intézkedő epk. pcsa.)

1. Elg., kb. 2—3 zlj. töltünk 35 km-re.... vonalát érte el.

Benyomásom, hogy az éjszaka csak gyocsaikkal kell számolnunk. Az e... szállásba megy.

2. Szándékom elg. tád. esetén... vonalában ellenállást kifejteni...

3. Eörspk. a... zlj.pk-a, zlj-ával és... á.ü.-el.

4. Biztosít... vonalában ; csatlakozás... eörs-eihez... feld.-... sávban és... valamint... irányokban.

5. Eörstart... útelágazásnál a majorokban. Ereje 2 pu. és 1 gp. szak. a... zlj-től.

6. Árk.sz. eltorlaszolja...

7. Áp.-om h.-tól...

8. Lgv. Saját tűzfegyvereivel lássa el.

9. Riadó esetén a főörsök megszállják a bizt-andó terepszakaszokat.

10. Ök. és Hir. Az e. távb. szak. távb. ök-t létesít... zlj.pk-hoz. Rádiót csak végszükség esetén használjon.

11. Eddigi evéd... h-kor, amint a főörsök vonalát megszállottuk... szállásba megy.

12. A zlj. és áü. vegye át vonatát h-kor . . .-on.
Küldje vissza . . . kor . . .-ra.

Az eörspk. intézkedései:

Többnyire *már menet közben a térkép alapján* — oly korán, amint csak lehet adja ki intézkedéseit. *Kijelöli:*

1. A *főörsök*, esetleg *ö.törs-ök pk-t*, továbbá az *eörstart. pk-át*.

2. *Megszabja ezeknek az eörstagoknak feladatát, csapatrendjét, helyüket* nagyjában, a *főörsök által fedezendő terepszukaszokat*.

3. A *szomszéd eörs-ökhöz való csatlakozás pontjait*.

4. *Saját tartózkodási helyét*.

5. Esetleg: szabályozza az összekötő járőrmeneteket az egyes eörstagok közt.

6. Intézkedik *hiradásra*.

7. *Lgv.-re*.

8. *Pc. jmű-ek elleni védekezésre*.

9. *Erődítési munkálatokra*.

10. *Szabályozza a harckészültség fokát*.

11. *Meghatározza azokat a helyeket, ahol az eörsvonalat belülről kifelé át szabad lépni.* (175.)

Ha *nyugvásból menetbe* megyünk át, az *eörs-k addig maradnak helyükön, míg az évéd rajtuk áthaladt, azután gyülekeznek és az oszlop végéhez csatlakoznak.* (193.)

Eörs-k be-
vonása.

C) BIZTOSÍTÁS HARCBAN.

Bizt. harc-
ban. (194.)

Ha az *elg-el* az érintkezés szoros. a *bizt-t* a *tád. félbeszakítása után* vagy *védelemben* a *harc-előörsök* végzik. (Lsd. védelem fejezetet.)

LÉGVÉDELEM.

Minden *pk.* határozza meg, *hogy mit akar elsősorban megvédeni és ennek alapján alkotson légvédelmi súlyt.* (196.)

Súly.

Légvédelem :

Tagozás. **Honi légvédelem. Hadrakelt sereg légvédelme.**

Csapatlégvédelem. Szaklégvédelem.

Eszközeik:

1. *Rejtőzés* a) természetes (terepfedezet, rejtő tárgy, árnyék, környezet színe.)
b) Mesterséges.
2. *Lgv. fi- és jelentő szolgálat.* Végzik a lgv. fi-őrsök, amelyek a lgv. központ körül lgv. fi-gyűrűt, vagy *iveket alkotnak.*

Kiegészítik a *csap. lgv. figyelők* (aloszt. ig. bez. kell kirendelni.)

3. *Légvédelmi tüzesszerek:* a) *légvédelmi ágyúk* (3000 m.-en felüli magasságokban megjelenő elg. légi célok ellen. Védik a csapat tömörüléseket szűk területen, folyóátkeléseknél stb. *Alkalmazás: ü-kint.* b) *Légvédelmi gépágyúk* (300 m. magasságig fellépő légi célok ellen). A lgv. gerincét képezik, a seregtestek súlyterületén harcoló csapatok és seregvonat lgv.-ét látják el. *Lövegenkint!* c) *Légvédelmi géppuskák* kb. 1000 m. magasságig fellépő elg. rep. ellen. *Szakaszonként alkalmazzuk.* d) *Csapatlégvédelem tüzesszerei:* gp.: 1000 m-ig, gsz.: 500 m-ig, puska kb. 300 m-ig.

4. *Szaklégvédelmi segédeszközök:* a) *fényszórók*, b) *léggömbgát*, c) *rejtőosztag.*

Légvédelem menet közben : (206—11.)

Menetköz-
ben.

Oszlopaink megvédését legjobban szolgálja a figyelőrendszer és a légvéde'ni tűzeszközök alkalmazása, továbbá az oszlopok tagozódása.

A lgv. fi-rendszert az oszloppk-k a csapat lgv. fi-kkel kiegészítik.

Mozgás közben *legjobb a rejtőzés. Ne idegenkedjünk kerülőutaktól sem, ha ezáltal rejtő terepre juthatunk.*

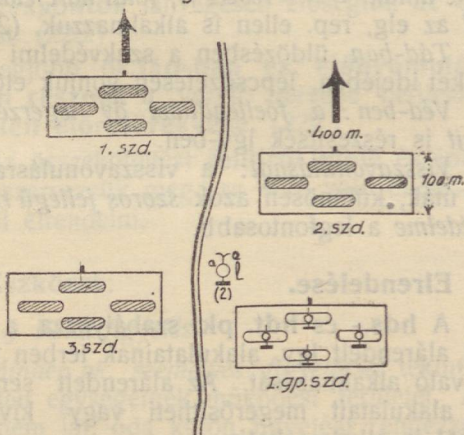
A szaklgv. tűzeszközöket a biztosítandó menetvonal mentén lépcsőzetesen vonjuk előre.

Csapatlégvédelmi eszközök menetoszlop mélységére elosztva.

Célszerű, ha a magasabb pk. már eleve szabályozza, hogy elg. rep. megjelenése esetén a menetet folytatni vagy rejtőzni kell.

Ha a csapatot légi tád éri: terepre való letérés és gyors tagozódás a fontos.

Példa „tagozódás”-ra

Légvédelem pihenők közben és elhelyezéseknél. (212—214.)

Pihenőben,
elhelyezés-
ben.

Minél inkább számolunk elg. légitámadással, annál kevésbbé válasszunk oly helyeket, helységeket (kastélyokat) pihenőül és elhelyezésül, amelyek az elg. figyelmét magukra vonják.

A szaklégvédelmi tűzeszközöket a hadműveletileg fontosabb és lgv-re rászoruló (nyitabb helyen lévő) csapatok védelmére alkalmazzuk.

A csapatpk-ok ezt a lgv-t egészítsék ki csapat lgv. eszközökkel.

Harcban.

Légvédelem harcban. (215—218.)

Tűzeszközökkel történő lgv. fontosabb mint a rejtőzés.

Szaklégvédelmi tűzeszközök feladata: gyszág készenlétbehelyezésének, tü. zömének tüzelőállásai, súlyterületen küzdő harccsoport, tartalék stb. légvédelme.

Csapatlégvédelemre a tartalékok gp-ait és gsz.-it alkalmazzuk minden külön intézkedés nélkül is. Fontos esetekben a küzdő csapatok gp-ainak és gsz-ainak $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ részét is, földi harc feladatukon kívül az elg. rep. ellen is alkalmazzuk. (217.)

Tád-ban, üldözésben a szakvédelmi tűzeszközöket idejében, lépcsőzetesen vonjuk előre.

Véd-ben: a főellenállási öv legérzékenyebb részeit is részesítsék lgv-ben.

Visszavonulásnál: a visszavonulásra kiszemelt utak, különösen azok szoros jellegű részeinek légvédelme a legfontosabb.

Elrendelés
(219—221.)

Elrendelése.

A hds.- és hdt. pk. szabályozza a közvetlenül alárendelt lgv. alakulatainak térben és időben való alkalmazását. Az alárendelt seregtestek lgv. alakulatait megerősítheti vagy kivételesen máshol is alkalmazhatja.

A hdm. egység pk-a légvédelmi intézkedésében (esetleg toldalék) intézkedik: (hasonló szellemben, rövidítve, az alsó vezető is.)

1. (Ha szükséges) tájékoztatás, benyomás, szándék.

2. **Szакlégvédelmi tűzeszközök**, fi-őrsők, lgv. központ **alkalmazása**: *fe adat, hely, idő, előre-vonások.*

3. Szакlégvédelmi alakulatok és eszközök **kiutalása**.

4. Együttlüködés repülőkkel.

5. Rejtőzés.

6. Légvédelmi riadó.

7. Különleges lgv. óvintézkedések.

Az összeköttetés és híradás.

Az eredményes vezetés alapfeltétele.

Általában.

A fegyvernemek és egyes fegyverek közötti ök. adja meg a sikeres harc alapját. **A közös harcállaspontok** lényegesen elősegítik az összeköttetést. (228.)

Legjobb ök.tád-ban és előnyomulásban minden résznek a vezető tervébe beilleszkedő, szüntelen előretörekvése. (229.)

Az összeköttetést **felülről lefelé és jobbról balra** szervezzük meg; az ettől való eltérést külön kell elrendelni.

Eszközei:

Eszközei.

A.) *Földi figyelés.*

Minden pk. személyes figyeléssel tekintse át alárendelt egységeinek működési területét. Ahova maga nem lát, oda külön figyelést rendezzen be (233.)

B.) *Légi figyelés. (összekötő repülő útján.)* (234.)

C) *Összekötő közegek*: magasabb parancsnokok összekötő tisztjei, tűzér összekötő tisztek és tü.fejőr-ök a gyság és tü. közti ök-t megteremtik és fenntartják. 235. 236.

D) *Híradás. Minden pság a közvetlenül alárendelt pk-khoz szervezi meg a híradást.* Szomszédok közötti híradásra a közös előljáró intézkedik. (238.)

A gyság-hoz (l-sághoz) a hozzá beosztott tűzérség rendezi be.

Sereghirrendszeren belül vezetékes hir-eszközökre törekedni.

Csathirrendszeren belül — kivéve a tü-t — csak harcban műszaki és pedig első sorban vezetéknélküli híradóeszközök! Vezetékes híradást a súlyterületen és állandósultabb viszonyok közt! (239.)

Az alsó vezetésen belül megbeszélt, végső esetben nyílt rádióforgalomban továbbítjuk a harc, -tűz-vezetés, jelentőszolgálat fontos parancsait és jelentéseit.

Sereghirrendszerben elvileg csak rejtjelezett rádióüzemet folytathatunk. (242.)

Hadműveletek alatti híradás.

(244—249.)

Hadművele-
tek alatt.

Mikor, mily esetben	ki ?	hogyan?
Hadászati feld.	repülő	személyes., szóban
" "	gyors seregtest	rádió, repülő, pc. gk. m. kp.
Harcászati fel- derítésre rend.	repülő	rádió
"	feog.	" és szem. eszköz
"	fejör	személyi eszközök
Menetek alatt	menetbiztosító csa- patok főcs-al	személyi "vezeték- nélküli
	hdm. egység	főmenetvon. telep. a vezetékes híradást is
Nyugvás bizto- sítása	egyszerű eörs-öknél: főörs és törőrs közt	szem. eszközökkel.
	főörs (eörstart) és bizt. rész közt	vezetékes vagy rádióhíradás
Harcban	Csapatfőtesten belül, lefelé	vezeték nélküli és személyi
Támadásban	az alárendelt sereg- testhez, illetve harc csop. pk-hoz.	vezetékes
Védelemben		az ök. és hir. alkal- mazkodják a véd. rend- szerhez és védtervhez

Csapatmozgások.

A) Menetek.

Általában.

Nagy eredmény egyik előfeltétele a *nagy me-
netteltjesítmény*. Menetek megszervezésénél számolni
kell az *elg. behatás mértékével*. Ha ez a földön

Menetek

nem várható, a csapat az úthálózat teljes kihasználásával fegyvernemekre és egységekre tagolva meneteljen, elg. légi behatással ekkor is számolva. Ha elg. földi erővel összeütközés várható, a harcra-készség a fontos.

Tervezés.

Menetek tervezése.

A menetekhez **menetoszlopokat** alakítunk, melyeknek *menetvonalakat* vagy *menetsávokat* utalunk ki.

Menet-csoport

A szélesebb *menetcsoporthoz* való menetelés a csapatot kiméli, a harckészültséget növeli, ezért elvileg erre törekedjünk. Az oszloprendszer *szélessége legyen összhangban az oszloprendszer alkotó egységei várható harckiterjedésével. A pk. harcbalépés előtt idejében gondoljon zömének a sulyterületen való összevonására.*

Terepen át csak akkor meneteljünk, ha az elg. repülő, tüzéség stb. erre kényszerít.

Csapatrend.

Csapatrend.

A *hdm. egység pk-a* meghatározza az *oszlopok pk-át és csapatrendjét.*

Az oszlopparancsnokok az oszlopon belül biztosító csapatok és főcsapat csapatrendjét állapítják meg. (202.)

A hdm. egy)ég pk-a elvileg csak akkor oszlopparancsnok, ha a hadműveleti egység — egész kivételesen — egy oszlopban menetel.

Menetrend.

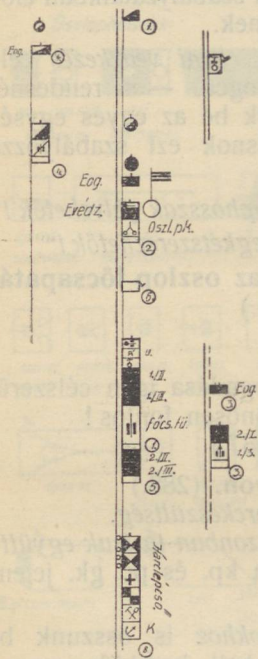
Menetrend.

A menetoszlop **csapatoszlop** vagy (és) **vonatoszlop**.

A csapatoszlopba sorolnak az összes csapatok és a csapatvonal egy része. *Külön menetelnek a szaklégvédelmi alakulatok, hradó csapat építő részei és a gyorsabban mozgók.*

Menetcsoport példája. (Mérle nélkül.)

Menetcsoport példája (Mérle nélkül)

Megjegyzés.

Jelmagyarázat.

1. Csapatlág ütközet-vonata a főoszlop főcsapata tüzéségének üv.-ához csatlakozik. (267.)

2. Evéd üv-a, mert evéd zlj. erejű.

3. Evéd üv-a, mert evéd zlj.-nál gyengébb.

4. Hu-e. üv-a csapat-oszlop végén.

5. Ö. dd. pság törzsének jm-ei közül az üv-hez tartozók.

6. Dd. törzs gk. járművei.

7. Eleség és málhavonat a seregvonatban menetel.

8. Harclépcső: harcra van kilátás. (268.)

9. Vonatoszlop önállóan menetel (269.)

10. Oszloppk-ok elrendelték (elg. rep. elleni védekezés céljából: Menet-távközök megkétszerezhetők!) (270.)

11. Csapat az elh. körletet sötétségben hagyta el (274.) 2 h-kor. Ez az oszlopok főcsapatának élére vonatkozik.

12. Pihenő: (275.)

a) az oszlopok fél órával azután, hogy az oszlop vége az indulás helyét elhagyta rövid — 10 perces pihenőt tartottak.

b) Hdm. egység pk-a 2 órás, étkezéssel egy-

bekötött *hosszú* pihenőt kb. 10 h-kor szándékszik tartani, aznapi menetcéljától még kb. 4 órás menettávolságra.

Menet-
alakzat.

A csap-k és vonatok a szabályzataikban elő-
írt *menetalakzatban* menetelnek.

*Nyílt terepen, elg. rep. elleni védekezés cél-
jából — ha a helyzet megengedi — a rendesnél
nagyobb távközöket* iktassunk be az egyes egysé-
gek közé. Az oszlopparancsnok ezt szabályozza
előre :

Pl. „*Másfélszeres oszlophosszak felvehetők !*“

„*Menettávközök megkétszerezhetők !*“

Indulás idő-
pontja.
Éjjel.

Az **indulási időpont** az **oszlop főcsapatá-
nak élére** vonatkozik. (275.)

Éjjeli menetek.

Jó úton ! Vezetők felfogadása igen célszerű.
Ök. menetközben különösen fontos !

Több rövid pihenő ! (287.)

Sűrűn művelt
lapályon.

Sűrűn művelt lapályon. (288.)

Fontos : az *állandó harckészültség.*

Sok kis oszlop. Főerőt azonban tartsuk együtt !

Jó időben és útakon a kp. és pc. gk. jelen-
tősége fokozódik.

*Még gyengébb oszlopokhoz is osszunk be
árkászokat (utászokat), ha kell, hadihidanyaggal.*

Ök.-re, hir.-re fokozott gondot fordítsunk !

Hegység.

Hegységben. (289.)

Már *kezdetől fogva* vegyük fel a *harci szán-
dékunknak megfelelő menetsoportosítást.*

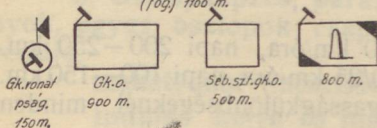
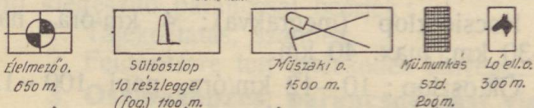
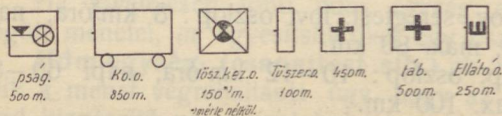
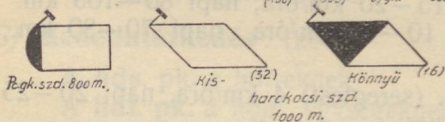
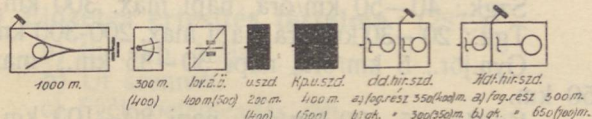
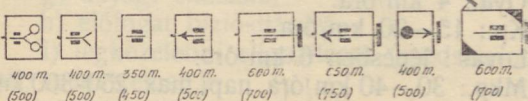
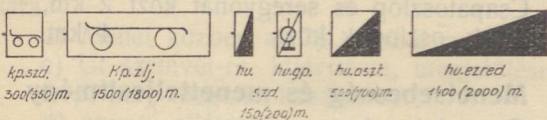
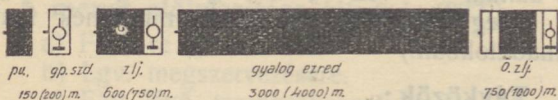
**Elvileg minden, legalább zlj. erejű osz-
lop kapjon tü-t, műszaki és hir. alakulatokat.**
*A menet terepszakaszonként történjék, több ho-
pihenőt tartva.*

Menetadatok

Oszlophosszak: $H: 7500$
 kizárójelben ütközetrónalattal együtt

Oszlop-
hosszak

Oszlophosszak:

Seregtestek egy oszlopban :

Önálló dandár	15 km.,	vonattal együtt	19 km.
Hadosztály	25 "	" "	35 "
Lov. hadosztály	19 "	" "	24 "
Gk. dandár	32 "	" "	39 "

(Megj. biztosítási távközök nincsenek fenti számadatokban.)

Távközök.

Távközök :

Csapatoszlop és seregvonat közt 2 km.

A gk. oszlopok közt 1 km.

Menet-
sebesség.
Menettelje-
sítmény.

Menetsebesség és menetteljesítmény.

Gya.: 4 km/óra.

Kp.: 15—20 km/óra.

Lovas : lépésben 6 km/óra.

Mkp.: 30—40 km/óra, napi max. 250-300 km.

Szgzk.: 40—50 km/óra, napi max. 300 km.

Tgk.: 20—30 km/óra, napi max. 200-300 km.

Gya.jör.: 5 km/óra, napi 30—35 km., max. 50 km.

Kp.jör.: 15—20 km/óra, napi 80—100 km.

Lov.jör.: 10—12 km/óra, napi 70—80 km., max. 100 km.

Gya.oszl. (seregtest) 4 km/óra, napi 20—25 km, max. 40 km.

Lov. seregtest, lov. oszlop : 8 km/óra, napi 50—60, max. 80 km.

Kp. oszlop : 10—12 km/óra, napi 60—80 km, max. 100 km.

Kocsioszlop (megrakva): 4 km/óra, napi 25—30 km, max. 40 km.

Gk.oszlop : 10—12 km/óra, napi 100—120 km, max. 150 km.

Pc.gk.: 30—40 km/óra, napi 200—250 km.

Harckocsi : 20/25 km/óra, napi 100—150 km.

Nagyobb magasságkülönbségeknél minden

300 m emelkedésre, és minden 500 m ereszkedésre számítsunk 1 óra késedelmet.

Menetek elrendelése.

Elrendelés.

Előkészítés.

A) A menet előkészítése *kiterjed*: (277.)

- Feld.-re és bizt.-ra.
- Lgv. megszervezésére.
- Elöl lévő terepszakaszok gyors elfoglalására.
- Menet közben az ök. szabályozására.
- Ut szemvét-re, kijavításra, megjelölésre.
- pi-hely megállapítására,
- anyag ellátásra,
- előfogat biztosítására,
- legközelebbi eligazításra (rendszerint hpi. alatt, menetcélban.)

B) Előzetes értesítés tartalma: (281.)

Előz. értesítés.

- Ind. kb. órája.
- Út szemvét.
- Fvét, betegleadás stb.

C) Menetintézkedés: (280.)

Menetintézkedés.

A hds. pk. a hdt-eknek } utal ki fel-
A hdt. pk. a hdm. egységeknek } adatot és
menetcélokat

Ha kivételesen több hdm. egység egymás mögött menetel, *ne* egyesítsük őket egy oszlopba.

Hdm.egység, (csapattest stb.) pk-a elrendelik a menet végrehajtását úgy, hogy az alpk-k rövid kiegészítő paranccsal beérjék:

- Tájékoztató, szándék.
- Felderítésre tett intézkedés lényege.
- Oszlopképzés, parancsnoklási viszonyok, egyes oszlopok csapatrendje (menetrendje,**

menetvonal (menetsáv), menetcél.

Indulás helye és ideje (besorolás).

Összhang több oszlop között.

4. **Biztosításra intézkedések.**

5. **Eörs-k bevonása.**

6. **Hpi. helye, tartama, szemvét-e.**

7. **Lgv.**

8. **Pk. tartozkodási helye** időmegjelöléssel.

9. **Ök., hir.**

10. **Intézkedés a vonattal** (egyesítés, besorolás).

11. **Anyagi ellátás.**

12. **Menet megkönnyítésére intézkedés** (pl. málhaszállítás).

13. **Menet előkészületek:** szemvét., menetvonalak berendezése.

14. **Legközelebbi eligazítás.**

Példa.

Példa.

1. Az 1. dd. holnap.....ra folytatja előnyomulását. Az 1. e. jobb oszl. A 2. e.ra *menetel.*

Elg. még 2 napi menetre. A holnapi napon gyocsap-ainak fellépésével számolok.

Szándékomelérni.

2. *Feld-re előrementek:*

a) 1. sz. feog.....sávban.....erőben.

b) 1. sz. fejlör.....útvonalon 1 gsz. raj.

c) 2. sz. fejlör, 1 tisztes, 6 lovas.....menetvonalon.

3. *Oszlokképzés:*

a) *Főoszlop*.....-om alatt.

Évédpk. 1/1. zlj. pk., csapatrendje 2 pu.

szd., 3 gp. szak., npu. szak., 1 gyá.

raj,fog. h. á. ü., 1 ár. szak.

Menetvonal:

Ind.:korról.

Főcsap.....-a alatt.

Csapatrend, egyben sorrend.....

Ind.....ról ...h ...p-kor.

Uvéd.....zlj. 1 szak-a ...m-re követi fő-csapatot.

b) *J.oszl.* pk.-a.....zlj. pk.

Csapatrend : ...zlj. és ...á. ü.

Menetvonala :

Ind.....ról ...h-kor.

4. *Eörs.ket*.....pk.-a.....hoz vonja be ...h
...p.-re. Besorolnak főcs. végére.

5. *Hpi.* előreláthatólag akkor, amikor az évéd-
dek.....vonalát elérték.

Tartama 2 h étkezéssel. Szemvét-re me-
net alatt intézkedem.

6. *Lgv.*

A főoszl. lgv.-ét a kogp. szd. látja el. A
lgv.-re szánt gp. szak-k első felállítási
helye.....és.....

7. *Én* az évédz-nél lovagolok.....tól kezdve.

8. *Ök. és hir.* Hirközpontomh-ig ma-
rad üzemben.

Menet alatt személyi hirodóeszközökkel.
Rádiótilalom. kivéve a j. oszl.-t,
amely.....és.....kor (elérésekor) jelent.

Rep. ledobóhelyet.....létesít.....nál.

9. a) *Eleség és málhavonatot* ...h-ig a dd. vo-
nathoz.....ra kell küldeni.

b)

10. *Lőszerfelvételezés*.....h-ig.....nál.

Betegleadás.....h-ig.....

11. (esetleg *menetkönnyítésekre* intk.)

12. *J. oszl. pk. szemvét-eztesse* menetvonalát.

13. Legközelebbi *eligazításra* menet alatt fo-
gok intézkedni.

CSAPATSZÁLLÍTÁSOK.

Ált. elv.

Általános elvek.

A szállítóvonal földi és légi elg. megfigyelés elől lehetőleg rejtve legyen. Főleg a kirakás történéjek éjjel. (291.)

Vasuton
Elvek.

I. Vasuti szállítás.

A) **Ált. elvek:** Nagy tömegeknek nagy távolságra való szállítására!

Hdt.nél az előkészítés (gyülekeztetés be- és kirakás) 3—5 nap.

Hdm. egységnél: 1—3 nap.

Ez az idő magában foglalja kisebb táv-okra a szállítási időt is.

Szállítás *hdt.*-nél csak 70—80 km-en,

hdm. egységnél „ 50—60 km-en *felül* gazdaságos. (297.)

Több vonatból álló vasuti szállítást **szállítási sorozatnak**, egy vonatba berakott csapatot: **szállítmánynak** nevezünk. (298.)

Műszaki
adatok.

B) Műszaki adatok.

1/100 tengelyes vonat hossza: 550 m.

Szállít vagy 1 zlj-at, vagy 1 lov.szd-t, vagy 1 fog. üteget.

Berakási *időszükséglet:* zlj-nál másfél óra, lov. szd.nál (ü-nél) 2 óra.

Időszük-
séglet.

Kirakási *idő:* fentiek fele.

Katonavonatok *sebessége:*

I. rendű pályán 30—40 km. 1 óra,

II. „ „ 20—25 km. 1 óra.

Tervezés.

C) Tervezés, elrendelés.

Szállítási
értesítés.

I. A szállítandó csapat előljáró parancsnok-
sága **szállítási értesítést ad ki:** (301.)

a) Tájékoztatás.

- b) Elszállításra kerülő csapat, pk-a, csapatrendje.
- c) Szállítás kezdete.
- d) Berakó körzet, vasuti állomások.
- e) Szállításszabályozók, szállásszabályozók és szálláscsinálók, hol, mily felszereléssel és anyagi ellátással jelentkeznek?
- f) Egyéb rendelkezések: híradás, anyagi ellátás, munkaerő.
Kapják: érdekelt alakulatok, szállásszabályozó és szállításszabályozó tisztek.

2. Szállítási parancs: (röviden!)

Szállítási
pcs.

- a) Tájékoztatás, szándék.
- b) **Elszállításra kerül:** csapat, pk., csapatrend.
- c) **Szállítási sorrend.** Szállítmányparancsnokok.
- d) **Berakókörzet (vasutállomások), berakashoz érkezés, menet, gyülekezés.**
- e) **Berakási áttekintés.**
- f) **Berakás ideje,** élszállítmányok, indulása, továbbiak milyen időközben?
- g) Alnév.
- h) **Szállásszabályozók és szálláscsinálók** kirendelése.
- i) **Szállításszabályozók** kirendelése.
- j) Feld-re tett intézkedések.
- k) Biztosítás és légvédelem.
- l) Pk., szállításszabályozó vk. tiszt és a kirakó körzetben új pk. tartózkodási helye.
- m) **Kirakás után elhelyezés, csoportképzés,** feladatok.
- n) Összeköttetés, híradás.
- o) Visszamaradó személyzet.
- p) Anyagiak. (302.)

Gépkocsin.
Elvek.

II. Gépkocsin.

A) Ált. elvek. (305.)

Ott alkalmazzuk, ahol hiányzik a vasut, de jó az úthálózat.

Gazdaságos, ha a szállítandó egység *1 napi gyalogmeneténél nagyobb távolságra* történik. (Kisebb csapat kötelékek kisebb táv-ra is!)

Szállítás vezetője: a szállítandó csapat előljáró parancsnoka.

Szállítás műszaki vezetője: a legidősebb gko. (stb.) pk. (306.)

A harcászati kötelékeket tartsuk együtt! (306.)

B) Műszaki adatok.

Műsz.
adatok.

Befogadó-
képesség.

Egy másfél — 3 t-gk. (pótkocsi) befogad:

- 18 ülő vagy 25 álló embert (3 t-ás 25 ülő, 30 állót)
- „ 2 lovat és 2 embert,
- „ 4—6 málhásállatot és 2 embert,
- „ 2 géppuskát, lösszerrel, kezelőkkel és 2 taligával,
- „ 1 könnyű löveget kezelőkkel, mozdony nélkül (3-t-ás gki: 1 könnyű löveget, mozdonyal és mozdonylősszerrel, de kezelők nélkül)
- „ 2 nehéz puskát, lősszerrel és 2 taligával,
- „ 1 lgv. gépágyút,
- „ 1 gya. ágyút,
- „ 1 aknavetőt, lősszerrel, kezelőkkel és taligával,
- „ 1 hegyi ágyút, lősszerrel és kezelőkkel,
- „ 1 mozgókonyhát 3—4 napi élelemmel.
- A 3 t-ás gki. ezenfelül: 1 kis harckocsit.

Egy 20 drb. 3 t-ás gk-ból álló gk. oszlop szállít: vagy 2 pu-szd-t, vagy 1 pu- és gp-szd-t, járművek és lovak nélkül, de teljes felszereléssel.

Autóbusz: 20—30 főt szállít.

Sebesültszállító gk. oszlop :

vagy 40 fekvő,
 „ 80 ülő, beteget
 „ vegyesen 60 főt szállít.

Berakási időszükséglet : pu. szd. $1\frac{1}{2}$ óra,

zlj. : 1 „

ü. : 1 $1\frac{1}{2}$ „

Idő-
szükséglet.

Kirakási időszükséglet : fenti fele.

C) Tervezés és elrendelés.

Tervezés.

Egyszerre vagy lépcsőzetesen történik, de lehetőleg több párhuzamos útvonalon.

Gyaloglépcső (nem szállítható rész) lehetőleg a szállítónovonallal párhuzamosan — attól ne messze fekvő útvonalon — mozogjon.

Gyalog-
lépcső.

Rövid pihenő az első 10 km. után, továbbá, 30 km-kint.

Pihenők.

Szállítási értesítés tartalma :

Szállt.
értesítés.

a) Tájékoztatás.

b) Szállításra kerülő csapat, szállító gko. és a berakás területe.

c) gk-in szállítandó csapatrészek, harceszközök, felszerelés.

d) Gyaloglépcső (pk., csapatrend) indul, honnan, mikor.

e) Szállítandó csapat által végrehajtandó feld. és bizt.

f) Esetleg : szállásszabályozó, szálláscsinálók előreküldése.

g) Anyagi ellátás.

h) Kapják : osztály, önálló -alosztály. (312.)

Szállítási parancs (kiadja a szállítandó csapat előljáró pk-a).

Szállítási
pcs.

a) Tájékoztatás.

b) Egész feladata.

c) Pk. szándéka.

d) **Gk. szállítás oszlopképzése, parancs-**

noklási viszonyok, csapatrend, menetcél, szállítóvonal, indulás helye és ideje. Szállítás részletei és az egyes részek feladatai.

e) **Szállítandó harceszközök és felszerelés.**

f) A szállítandó egység **vonatának mozgása.**

g) Magatartás az **elg-el való** összeütközésnél.

h) **Feld re tett** intk. lényege.

i) **Bizt.**

k) **Lgv.**

l) **Pk. helye.**

m) **Ök. és hir.**

n) **Anyagiak.**

o) **Kapják:** oszt., önálló aloszt, gk. alakulatok, szállítóvonal parancsnoka. (313.)

**Kocsi
szállítás.**

Vízi szállítás.

III. Egyéb szállító eszközök :

Kocsiszállítás :

Legfeljebb 60 km-ig gazdaságos.

Napi teljesítmény 40 km.

Orsz. jm. befogad 5—10 főt.

Vízi szállítás :

Szem. száll. gőzös 160—1000 főt.

Tehergőzös 100—200 főt.

2 összekapcsolt uszály fedélzetén 1 ü. vagy lov. szd.-t, belsejében 1 zlj-t szállít.

ELHELYEZÉSEK.

Alt. elvek.

Számoljunk mindig a másnapi csoportosítással. (325.)

Nemei.

Elhelyezés **nemei:** szállás és tábor. (326.)

Az **elg.hez közelebb** az elhelyezés szélesebb és tömörebb. Legelől erős gyság és tü. A csoport-

tösítésre a harcászati szempontok a mérvadók. (328.)

B) Előkészítése. (332.)

Előkészítés.

A *seregtestpk. szállásszabályozó vk. tisztet*, az alárendelt alakulatok *szállásszabályzókat* (csapattest: 1 ti.) és *szálláscsinálókat* küldenek.

Szálláscsinálót küld:

csap. pk. 1 alt. és 1 honvédet,

zlj. (oszt.) 1 tisztet,

aloszt. 1 altisztet,

szakasz (lövég) 1 honvédet.

C) Elrendelése.

Elrendelés.

Hdt. pk. már előnyomulási intézkedésében szabályozza az elhelyezési csoportosítást, a hdt. közvetlenek elhelyezési körleteit. (333.)

A **hdm. egység pk-a** korán adja ki az elhelyezési intézkedést.

Néha célszerű, ha osztályig bezárólag maga rendeli el a csapat elosztását az egyes helységekre.

Ha valamely csapattestnek több helysége terjed ki az elhelyezési körlete, szabjuk meg, hogy hová kerüljön az ep. (334.)

Elhelyezési intézkedés.

1. Tájékoztatás.

2. Elhelyezés területe.

3. Csoportképzés, parancsnoklási viszonyok, esetleg az egyes alakulatok helye a szálláscsoporton belül.

4. Felderítés.

5. Biztosítás.

6. Magatartás riadó esetén.

7. Légvédelem.

8. Parancsnok tartzkodási helye.

9. Összeköttetés és híradás.

10. Gázvédelem.

11. Harckészültség foka, ha a rendestől eltérő.

12. Tábori egészségügyi és rendőri szolgálat, ha egységes elrendelés szükséges.

13. Műszaki munkálatok.

14. *Vonatok (csapatvonatrészeket hol és mikor kell átvenni, ill. hol és mikor egyesülnek?)*

15. Anyagi ellátás részletei.

16. Legkorábbi eligazítás helye és ideje.

A HARC.

Ált. elvek.

1. Általános elvek.

Jellegzetessége szerint: **mozgóharc** vagy **állóharc**. (335.)

Fajai. Célkítűzése szerint: **döntést kereső** vagy **halogató harc** (337.)

A döntést kereső harc célja az elg. megsemmisítése.

Az elg. megsemmisítésének alapfeltétele a **meglepés** (elemei a gyorsaság és mozgékonyság.)

A halogatóharc célja: időnyerés vagy az elg. megtevesztése.

Harc módok.

Harc módok: 338.

A támadás.

és

a védelem.

a) *elg. megsemmisítése céljából.*

b) *korlátozott célú támadás. (pl. kisebb elg. erővel megszállva tartott terep pont elfoglalása; tád azért, hogy az elg.-t fejlődésre bírjuk stb.)*

c) *Szinlelt támadás. Cél az elg. megtevesztése. Kis erők széles kiterjedésben. 339.*

a) *(tartós) az elg. megállítás, támadó erejének megtörése céljából. A védőállást meg akarja tartani.*

b) *Időleges védelem.*

c) *Szinlelt védelem. Célja az elg. megtevesztése. Kis erő széles területen. 339.*

Végleges döntést csak a tád. (átkarolás) hozhat.

Használjuk ki a **mozgóharc** adta lehetőségeket arra, hogy ha alkalom van rá, **egymás után semmisítsük meg az elg. egyes részeit.** (340.)

Minél nagyobb kiterjedésben harcolunk, annál inkább kell erőinket a döntés helyén összefognunk, az arcvonaltöbbi részeit elhanyagolnunk, vagyis ott korlátozott célú táddal, időleges véd-dal vagy halogatóharcval élünk. (341.)

Az elg már megszervezett védőállását elvileg kerüljük meg.

Ha az elg. szárnyát nem tudjuk megállapítani, hogy átkarolhassuk, nyomulunk be az elg. csop-k közti hézagokba,

csak végső esetben támadunk arban, hogy tervszerű áttöréssel szárnyat teremtsünk. Ehhez nagy erő és anyagi fölény kell. (342.)

A visszavonulást alkalmazzuk: a) az elg. **Vi. vonulás.**
törbecsalására, ha ehhez a helyzet különösen kedvező.

b.) ha teljesen biztos már, hogy **harccélunkat nem tudjuk elérni** és más helyen keressük a döntést (kedvezőbb viszonyok közt.)

c) ha az elg. erre **kényszerít.**
(345.)

2.) Leplezés és tüntetés.

A leplezés célja élő erőinkkel megakadályozni, hogy az elg. valóságos helyzetünket megállapíthassa. 350.

Leplezés,
tüntetés.

Megkülönböztetünk **támagólagos és védőleges leplezést.** Mindkettő földi és légi.

A tüntetéssel az elg.-ben ama tévhitet akarjuk kelteni, hogy valamely területen nagyobb erőnk van. Ezt rendszerint táddal érjük el. (352.)

3.) Mozgás és tűz.

Mozgás és
tűz.

A harcot a **lökőerő és a tüzerő együttes hatása** dönti el. 353.

A tűz hatását nagyban növeli a tűz meglepő, oldalozó alkalmazása és a **tűzősszpontosítás.** 354.

Az elg. **tűzhatást** ázzal is csökkenthetjük, **tűzősszpontosítás.**

Tagozódás hogy a **csapatot** rendszertelenül **szélességbe és mélységbe tagozzuk**. Erős mélységbe tagozással az elől alkalmazott részek tűzereje gyengül. Támogatásukra *átlövést, hézaglövést* alkalmazunk. sőt **tűzfegyvereinket az első lépcsőbe** is rendelhetjük. 355.

Tűztámogatás. Jelentősebb mozgást harcban csak megfelelő **tűztám** mellett végezhetünk. (356.)

Messzebb az elg.-től olykor tűzfegyvereket (gp., löveget stb.) *leszállásba* rendelünk, hogy ezek előnyomuló csapatainkat szükség esetén tűzzel támogassák. 358.

Elvek a tűz alkalmazására.

A tűzre és alkalmazására vonatkozó elvek. 359.

a) Az elg. erőit tűzzel **lefogjuk** (tevékenységét egy időre megbénítjuk) vagy **leküzdjük** (*megsemmisítjük, szétromboljuk*). Sok löszert igényel !)

Tűznemek.

b) **Tűznemek:**

1. A *bénítőtűz* (élő erők, harceszközök ellen.)

2. *Rombolótűz* (az elg. tűzfegyvereinek stb. elpusztítására.) (sok löszert !)

3. *Zárótűz* merev tűz az elg. roham elhárítására. (Legfeljebb 2 perc időtartam !)

E tűznemhez felhasználjuk a gyság fegyvereit és a tü. megfelelő lövegeit (köz. á. és n. lövegek nem alkalmasak.)

Tűz végrehajtása.

c) **Tűz végrehajtásánál** alkalmazunk:

1. *Tűzrajtaütést* és

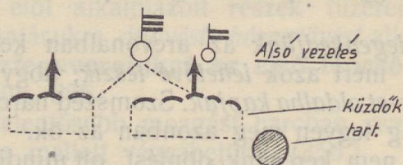
2. *tűzősszpontosítást*.

Erőcsoportosítás.

4. **Erőcsoportosítás. Kiterjedés, mélységi tagozás.**

Súly. A döntő helyen vessük be erőink zömét, vagyis itt képezzük a súlyt. Ez aránylag szűk terület lesz: **súlyterület**. A súlyképzést támaszszuk alá *tűzősszpontosítással, egyéb harceszközök bevetésével, és anyagi súlyképzéssel* is. 360.

- Feladat:* a) gyság közvetlen támogatása.
b) elg. tü. és távolabbi célok elleni hatás.

Tü. A hdt. pk. közvetlen tü-ével rendszerint megerősíti a hdt. súlyán tád-ó hdm. egység tü-ét. Kivételesen hadtesttávoharccsoport alakításását rendeli el. (366.)

A hds. pk., ha közvetlen tü-el rendelkezik, a seregtetek tü-ét erősíti meg. Külön hadsereg tűzérseget csak kivételesen tart vissza különleges messzehordó ütegekből.

Tart. **A tartalék. (367.)**

Harccélunk elérésére használjuk fel. Ott vessük be, ahol az elg. gyenge. Véd-ben és tád-ban minden egységnek lefelé az szd-ig legyen tartaléka.

Esetek, amikor nem különítünk ki tartalékot: előcsapatoknál, ha a zöm közeledik; meglepések-nél stb.

Tartalék elnevezése: a kirendelő pság után : szdt. tart.; dd. tart.

Olykor átmenetileg a tart. tűzfegyvereit is felhasználhatjuk a küzdők tűzerejének fokozására.

Tart. helye: akként, hogy döntéshez idejében beérkezzék, idő előtt veszteségeket ne szenvedjen és több irányban könnyen eltolhassuk.

Szárnyakon a tartalékokat lépcsőzzük (372.)

A tart-al az a pk. rendelkezik, aki kikülönítette. A tart. pk-a — ha előljáró pk-ával nincs ök-e — válságos helyzetben, saját felelőségére is bevetheti a tart.-t vagy elrendelhet kisebb helyzet-változtatást.

Ovakodjunk a tart. idő előtti felhasználásától és felaprózásától. Ha tartalékunkat bevetettük, mielőbb képezzünk újat. (375.)

Felváltások.

Felváltások.

Harc közben részletes előkészületeket kívánnak. (376.)

Tád. közben akkor alkalmazzuk, ha a súlyt átcsoportosítással akarjuk áthelyezni.

Védelemben akkor, ha hosszabb ideig kell a védőállást tartani, vagy ha a védőcsapatok nagyobb veszteséget szenvedtek.

Kétféle módja van: a) *Felváltás áthaladás-sal* (tád. közben.)

b) *Helyben.* Csak éjjel és előlről hátrafelé történik.

A *tűzértséget* csak harcszünet alatt, rendszerint éjjel váltjuk fel.

A *gyság ne nélkülözze egy percig se a tűtám-t.* (379.)

A felváltott csapat pk-a addig parancsnokol, amíg csapatjának minden részénél a felváltás befejeződött, (380.)

Ha felváltás közben az elg. tád., úgy a felváltó mint felváltandó csapat az éppen elért helyzetben tartson ki, (381.)

DÖNTÉST KERESŐ HARC.

1) A TÁMADÁS.

Vezérlő elv hogy pihent csapattal lépünk Ált. elvek. harcba.

A támadás erejével — *súlyával* — és *irányával hat.* (393.)

A **támadási irány** helyes megválasztásával erőket pótolunk.

Az *irány* vezessen az elg. legérzékenyebb része: az *oldala és háta ellen* (**átkarolás, bekerítés.**)

Átkarolás. Ha csak lehet, az *átkarolást kezdettől fogva készítsük elő úgy*, hogy már a csapatok menet-iránya is az elg. oldalába és hátába vezessen. (394.)

Ha nem tudjuk az elg-t átkarolni, *használjuk ki a hézagokat*, vagy ha az sem leheiséges, visszavehetjük erőnk egy részét vagy egész erőnkkel is *visszavonulhatunk* abból a célból, hogy az elg-t mozgásba hozva, rejtve együtt tartott főerőnkkel oldalba és hátba tád-hassuk.

Arc. tád. **Arcban** csak *legvégső esetben támadjunk.*

Átk. tád. **Átkaroló támadás.**

Arccsop. **Arccsoportként** minél gyengébb erőt veszünk be azzal a feladattal, hogy elg. erőket vonjon el a döntés helyétől. Nehéz feladatát nagy körültekintéssel, kitartással és változatos harccal hajtsa végre. Legyen mindig szoros érintkezésben az elg-el.

Átk. csop. **Átkaroló csop-unk**, ha elg. erőkre talál, támadja meg azokat erélyesen.

Átkaroló szárnyunkat tagozzuk mélyen és tisztázatlan viszonyok között lépcsőzzük kifelé.

Oldalunkat és hátunkat ne féltsük tulságosan!

Arc. tád. **Arctámadás.**

Ha arcban kell támadni, a *támadás súlyának kiváiasztására* elsősorban a *terep a mértékadó.*

Támadó csoportjainkat annál *mélyebben kell tagozni*, minél erősebbnek tartjuk az elg-t. (400.)

Az alárendelt egységeknek adjunk *erejükkel összhangban* határozott *támadási célokat*, (401.)

Minden támadást *készítsünk elő*, feld.-el, tűzrendszer megszervezésével, az anyagi ellátás biztosításával.

Kiterjedés.

Kiterjedés

Szabályozhatjuk a feladattal, a támadási céllal, a kiterjedés nagyságának számokban történő megadásával vagy harcsávokkal.

Zászlóalj kiterjedése sulyterületen 400—800 m.

„ *arccsoportban alkalmazva*

2 km-ig.

Kisebb kötelékben az egységeknek **irányt** adjunk. Irány

Ha **szűk területen sok** csapat támad, cél- Irányvonal szerű **iránycsapatot** megjelölni.

Nagyobb viszonyok közt **harcsávokat** jelölünk meg. Harcsáv.

A támadás megkezdésének **időpontja** ne Tád. ideje. legyen sematikusan, csak reggel. Ne halasszuk el és ne hagyjuk abba, mert az éjszaka közeledik. (405.)

A támadás két **fajtáját** különböztetjük meg. Fajtai
támadás találkozóharcban,
támadás védelemre berendezett ellen-
ség ellen.

TÁMADÁS TALÁLKOZÓ HARCBA.

Ha mindkét fél támadó szándékkal nyomul elő, találkozóharc keletkezik.

Itt gyors elhatározással és a tád. gyors, erőteljes végrehajtásával ragadjuk magunkhoz kezdetől fogva a kezdeményezést. (413.)

Az elg.-el a feld. csap-k veszik fel az érintkezést és állandóan fenntartják (414.)

Az elg. tűzéréség hatáskörletéhez érve **szétbontakoztatjuk** csapatainkat. Elrendeli az oszlopparancsnok. Szétb.

Ha a hdm. egység pk-nak erőinek alkalmazására már előre támpontja volna, a szétb. módját ennek megfelelően ő rendelje el.

Az alosztályokat lehetőleg soká tartsuk egygyütt.

Evéd. harc.

Minden **oszl. evéd-jének célja**, az oszl. pk. tervét biztosítva, az elg tervét felborítani. Kapjon határozott *feladatott*.

Az evéd. feladata lehet:

- a) *Tád.* az elg. visszavetésére.
- b) *terepszakasz e'foglalása.*
- c) *elg. feltartóztatása véd-ben,*
míg a főcs. átkarol,
- d) *az elg-nek céljainknak megfelelő irányba való terelése kivételesen vivon-nal is (elg. törbecsalása.)*

Mindenkor a tü. figyelésére fontos tereprészek birtokba vétele.

Ha szükséges, a *hdm. egység* pk-a már kezdetől fogva *szabályozhatja az evédek magatartását.* (417.)

Az *evéd harcbalépésekor küzdőegység* lesz. (418.)

A volt evéd harcát *tűzérségünk* támogatja. Az elg-től távolabb az *evéd tü. egy része lesárlást foglal,* majd az egész **evéd-tü. széles arcvon**alban *felvonul* támogatására.

Hdm. egységnél a *tpk.* javasolja, hogy az evéd-tü. mikor lépjen az ő pság-a alá. (419.)

Főcsapat

Minden **oszl főcs-a** az evéd mögött szétb-va folytatja menetét. Ha eltőlják átkarolásra *küldjön ki kisebb evéd-et.* (420.)

Tad. terv

A hdm. egység pk-a korán alkossa meg **támadási tervét**, ennek megfelelően irányítsa az egyes oszl-kat a megfelelő területre. Erre feladata (szándéka) és a terep mérvadó. Az elg-ről ne várjon részletes híreket: *elkésik!* (422.)

Lehetségesek alábbi esetek:

Lehetőségek.

a) **a helyzet a legnagyobb gyorsaságot kívánja**: ilyenkor a **menetből azonnal támadunk**, amint az egyes részek a harcmezőre beérkeznek (tisztá találkozó harc!)

b) **Máskor átkarolásra lesz mód**: Ilyenkor gyenge arccsoportot alakítunk, míg a zöm átkaroló csop. lesz. Ez idővesztés nélkül történjék.

c) **Ha az elg. fejlődésben megelőzött és évéd-ünket erőlyesen tád ja, azt vegyük vissza**, ha ezáltal a zömnek alkalma nyílik, hogy az **elg. oldalába és hátába tád-hasson**. A zömöt azért **rejtőzve esetleg készenlétbe helyezzük**, úgy hogy onnan már csak egyenesen előre mozog. (422.)

Tüzérség.

Tüzérség

Erősen előre felzárkózik.

Föcs. szétbontakozásakor a legalább zlj. erejű oszl. csop. tokhoz osszunk be támogatásukra tü t. A tü. önálló menetelését kerüljük.

A hdm. egység pk a rendelje el az egész tü. csoportosítását a harccsoportképzéssel összhangban. Minden küzdő zlj-at legalább 1 üteg támogasson. A támogató ütegeket elül helyezzük el.

Arctámadás esetén mielőbb vessük be a tü-t az évéd mögött.

Ha a zöm átkarol, ennek támogatására rendeljünk ki erős tü t, amely mielőbb vonuljon fel ott, ahonnan a zöm átkaroló tád-t támogathatja.

Részeivel bizt-sa a gysági zöm eltolását és legyen képes az évéd megtámasztására is.

Néha a tü. zömét az átkaroló csop-al együtt töljük el. Ez esetben az arccsop. a tü. zöm támogatására egyelőre nem számíthat. Az arccsop. támogatására legtöbbször csak kisebb tám. csop-t

alkalmazunk. Amikor csak lehet, *ez a csop. támogassa az átkaroló csop-t is.*

A távolharccsop. tudjon mind az arc-, mind az átk.csop. elé hatni.

A gysággal való szüntelen összeköttetés hatványozottan fontos. Ha ez veszélyeztetve volna, a gysági harccsop.pk-nak habozás nélkül rendeljünk alá tü-t. (424.)

Minden más fegyvernem első sorban a gyság-ot támogatassa.

A tűzéség fogja le az elg.tüt, törjön utat a gyság-nak és akadályozza meg az elg.mozgását.

Harckocsik.

A harckocsikat a döntés helyén vetjük be é.p. vagy önállóan, a gyságtól megtámadott elg. oldalába és hátába, vagy pedig a gysággal szorosan együtt működve.

A tü. a harckocsik támogatására ködlövénnyel vakítsa meg az elg.fi-helyeket, vakítsa meg a hk. elhárító fegyvereket és akadályozza meg elg.pc. jm-ek beavatkozását.

A HK. tád. a gyság-ért van.

Ha a gyságon át vezet, a gyság teremtsen előretörésére alkalmas hézagokat. Gy.ágyúk menjenek mielőbb előre és lőjjék ki a hk. elhárító fegyvereket. Legyenek kész elg. hk. ellentád leküzdésére. (754.)

Tü. és hk. ténykedését a hdm. egység pk-a hozza összhangba.

Tü. fogja le a hk. elhárítófegyvereket, stb. lsd. 754 b. Tü.öti. rádióh.k-in.

A hk. tád. támogatására ködcsapatot is oszszunk be, amely főleg a tád. megindulásakor támogat.

A repülők a gyság tád-át alacsony tád-dal Repülők.
támogatják. Lsd. 765, 766, 768.

Harci rep. erőknél adott parancs : 788, 789.

A gyalogsági támadás akkor kezdődik, ha Gysági tád.
fegyverei a tüzet megnyithatják: ehhez a
gyság felfejlődik.

A harccsoportokat vezesse a *szüntelen előre-
törekvés*. Fürkésszék ki az elg. gyenge pontjait és
oda irányítsák a tád. súlyát.

A *tü. a gyságnak az elg.hez való közeledés-
hez mérten arra a területre összpontosítsa a tüzet,*
ahol a *rohamot* tervezzük.

A gyság — sík terepen — általában 200 300 Előretörés.
m nyire az elg. elülső réseitől előretör. E távolságról
a rohamtávolságig való előretörést rendszerint *tü-
zérési előkészítés* előzze meg (nehány percre tartó
erős bénító-tűz), ebben a gyság fegyverei is részt-
vesznek.

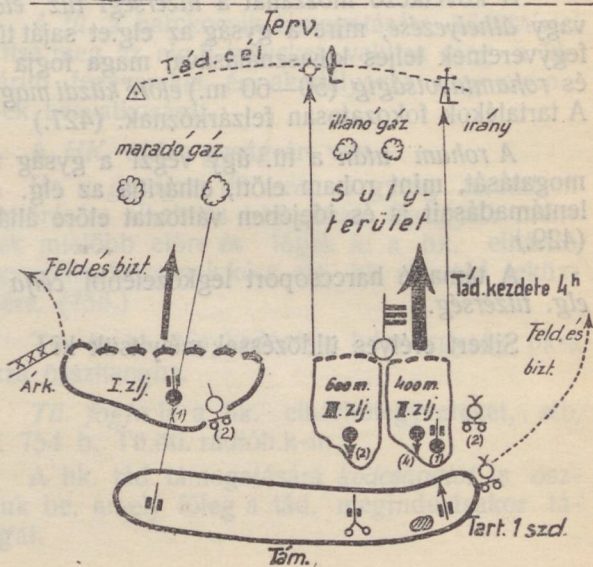
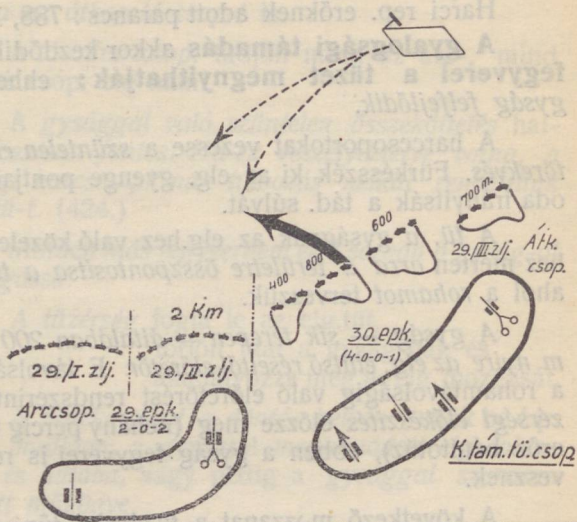
A következő mozzanat a *tüzérési tűz előre
vagy áthelyezése*, mire a gyság az elg.ét saját tűz-
fegyvereinek teljes kihasználásával maga fogja le
és *rohamtávolságig* (50—60 m.) *előre küzd magát.*
A tartalékok fokozatosan felzárkóznak. (427.)

A *roham után* a tü. úgy végzi a gyság tá- Roham után.
mogatását, mint roham előtt, elhárítja az elg. el-
lentámadásait is és idejében változtat előre állást.
(429.)

A támadó harccsoport legközelebbi célja az
elg. *tüzériség*.

Sikert erélyes üldözéssel mélyítsük ki !

Példák támadási tervekre

TÁMADÁS VÉDELEMRE BERENDEZ- KEDETT ELG. ELLEN.

Tád. véd.re
berendezke-
dett elg. ellen

Az elg-t akkor mondjuk véd-re berendezkedettnek, ha üzrendszerét megszervezte. (432.)

Ha az elg. védőállását nem kerülhetjük meg, indítsuk meg a tád-t mielőbb, nehogy az elg-nek sok ideje jusson a véd-e megszervezésére.

Támadásunkat fokozott tervszerűség jellemezze. Lepjük meg egyben az elg-t a tád. helyével és idejével. (433.)

Beható feld. szükséges.

Hdt pk. és a hdm.egység pk-a korán és különös gonddal szervezze meg a harcászati (műszaki) feld-t. A feld. repülők légi feld-ében vegyenek részt vk. és különböző fegyvernemek tisztjei is.

Földi feld. (gyocsap.) kiegészíti a rep.feld-t.

Fontos megtudni, hol vannak műszaki záarak és hol a szárny?

Az előcsapatok feladata, az elg. előretolt ré szeit visszavetni, a figyelés szempontjából fontos pontokat birtokba venni. Ha kell, e feladatokra képezzünk, gyságból, harckocsikból, tűzérségből és műszaki csapatokból álló több kis csoportot, amelyek az elg. támpontjait oldalba támadva az elg. főállásig előretörnek (435.), majd kiegészítik a felderítést a többi fegyvernemekkel együtt. (436.)

A főcsapat szétbontakozását korán kell elrendelni. (437.)

Előcsapatok.
Főcsap.
szétb.

Ha az elg. főállás szárnyát megállapítottuk, irányítsuk erőnk zömét már eleve átkarolásra. Igen beható felderítés szükséges, hogy elg. műszaki zárral meg ne lépjen!

Ha védőállás nem kerü'hető meg, arcban kell tád-ni.

Ha a tád megindítására még nincs elegendő támpontunk, a gyság zömét az elg. könnyű tü. hatáskörletén kívül! rejtve visszatartjuk.

Tüz.

A főcsapatok *tüzérségét* rendszerint a *volt évéd-ek támogatására* vetjük be, *első felvonulása inkábbba mélységbe* tagozódik. A végleges felvonulása a támadási terv alapján történik. (440.)

A támadást mindig egységesen indítsuk.

Készenlétbe
helyezés

A *gyság zömét* rendszerint *sötétben* vonjuk a *támadás területére*. A *tád-t készenlétbehelyezés előzi meg*, melyet rejtve és csak röviddel a *tád. kezdete előtt fogla'unk el* — esetleg tü. támogatás mellett.

Korlátolt célú és színlelt tád-al tereljünk el az elg. figyelmét a választott támadási területről! (442.)

Ha a gyságot nem helyezhettük készenlétbe, ez a tü. előkészítés alatt dolgozza magát előre, míg a saját tűz nem veszélyezteti, aztán ássa be magát. (443.)

Tűzterv.

A *betörést, a rohamot tüzzelel va'ó előkészítés előzi meg*, gondos *tűzterv* alapján. Romboló és bénítótűz az elg. tü. ellen,

a megállapított elg. tűzfegyverekre,
fi-helyekre,
psági áp-okra,
tart-okra stb.

A tűztervet minden támadó zlj. és üteg kapja. (444.)

Tü. előkészí-
tés elmara-
dása.

A *tüzérségi előkészítés elmaradhat, haz az elg-en éjjel*, meglepően rajtaüthetünk, viszont *éjjeli tü előkészítést is alkalmazhatunk*, ha a *gyság* — harckocsikkal még a hajnali homályban hajtja végre a rohamot. A tü. előkészítés irányuljon ilyenkor a hk. elhárító fegyverekre, a tart-ra és pság-okra. (444.)

Az elg. állásba való betöréskor a tüzérség és a gyság n. fegyverei fogják le az elg.-nek a be-törési helyre ható tűzfegyvereit. Hk. és rep. tá-mogatnak.

Éjjeli roham.

Éjjeli roham csak megrendült vagy olyan

elg. ellen, melynek visszavonulása vagy átcsoportosítása várható.

A hdm. egység tüzéségét a tpk. már kezdettől egysegiesen alkalmazza.

Betörés után következik az elg. védőövén való Elg. védő-
átküzdés. A betört erők legyenek készek elg. el-örön atküz-
lentámadások kivédésére. dés.

Tűzfegyverek és tart. előre!

A gyalogság mielőbb törjön előre az elg. tüzéségig. (447.)

Az elg. védőövön való atküzdés idejére rendel-
jünk alá a hcsop-oknak tüzéséget. (448.)

Támadás erdőkre.

Tád. erdőkre

Ne az erdőben keressük a döntést, a zömmel
kerüljük meg az erdőt. (542.)

Kerüljük az erdő kiszögellő részeit (543.)

Beható feld. igen fontos, az oldalakat kifelé
lépcsőzött tartalékokkal biztosítsuk.

Támadás erdőben. (542—549.)

Itt igen fontos az irány és az összeköttetés.

Az erdőből ne lépünk ki tömör alakzatban.

A tüzéség zöme tád. közben az erdőn kívül
marad. Egyes ütegeket a gy. egységparancsno-
koknak követlenül rendelünk alá.

Nagykiterjedésű magas kukoricás.

Nagy kiter-
jedésű m a-
gas ku-
koricás.

Oly befolyása van mint az erdőnek. A tü-
alkalmazása kevésbé korlátozott.

Helységek támadásban.

Helységek
tád-ban

Megnehezítik a csap. szab. mozgását és a
tervszerű tü. támogatást. Magukra vonják az elg.
tüzét.

Előnyomulásnál, ha zárt jellegű helyiségeket

-nem kerülhetünk ki és tü. tűz alatt állunk, a helységeken haladjunk át kis csop-okban, szökellés-szerűen. (558.)

Helységek elleni tád-nál fogjuk le a megszálló elg-t tü el (gáz, rep., gyújtóbomba). A helységet kerüljük meg.

A tü megnyitja a helység bejáratait, előkészíti a tád.-t.

A gyság nyomuljon elő egy huzamban a helység tulsó széléig. Kerülje a túlzsúfolást. (560.)

Tád. sűrűn
művelt la-
pályon.

SÚRŰN MŰVELT LAPÁLYON.

Áttekintés, tájékozódás hiányzik, a tűztámogatás nehéz. (565.)

A támadás találkozóharc jellegű.

Részletharcokra oszlik. Terepszakaszonkint történik.

Nagyobb kötelékek szétb.-t idejében rendeljük el; kisebb kötelékek maradjanak soká együtt (539.)

A tád. formája legtöbbször arctámadás, amelyen belül kisebb oszlopok helyi átharolásra alkalmat fognak találni.

Tervszerű átkarolás csak akkor lehetséges, ha a menet már eleve az elg. oldalába vezetett.

Tüzérség az összeütközésnél a legköze'ebbi harántút mellett keressen tü.állást. Magas figyelő!

Tartalékát annál a harccsoportnál vesse be a pk., amely legjobban előrejutott.

Tád. hegy-
ségben.

HEGYSÉGBEN.

Nagyobb hadműveletek súlya a völgyek mentén vezet, de tád-unkat gyakran a gerinc mentén is visszük, anélkül, hogy erőinket szétforgácsolnánk.

Az alpk k cselekvése sokszor döntő lehet, ha

a meglepés lehetőségeit kihasználják. 574.) **Részletharcokra oszlik.**

Tart. ne messze hátul, hogy el ne késsék.
(575.) **Magaslati vonalakon.**

Gyság fokozottan viseli a harc súlyát. A tü. támogatása még inkább szükséges, gyakran szakzokkal lövegekkel.

Ök. repülő igen fontos!

Lgv. az útgócponatok biztosítására. (576.)

Az eredeti erőcsoportosítás már az átkarolást, megkerülést célozza.

A tád ó csop-knak nem állapíthatunk meg kiterjedést vagy sávokat. Törekedjünk az egyes csop-knak oldalozó támogatására.

Széles arcvonalon történő tád. bizonytalanságban tartja a védőt a fő-tád irányáról, — erőit szétforgácsolja.

Tüzérség. Fontos tudni, hogy mennyi időre van szüksége a tűz megkezdéséhez. Ennek megfelelően szabá yozzuk a gysági-tád.-t.

Találkozóharcban jelöljük meg az oszlopok harcfeladatát.

A főcsapat valamely magaslatról csak akkor nyomuljon tovább előre, ha az előcsapatok a következőt már elérték.

A tü. egy része leszállásból kövesse a gyságot. (583.)

Véd-re berendezkedett elg. ellen csak részletes, beható feld. után tád. Ilyenkor a megkezdett tád. csoportosítás és irány változtatása nem lehetséges.

A tád-hoz minél közelebb az elg.-hez készenlétbe helyezkedünk. Onnan a rohamtávolságig való előreküzdés rövid legyen. (584.)

SZOROSOK.

*Azokat mielőbb foglaljuk el.
Igen fontos a lgv.*

Szorosok
tád-ban.

Tü-el és más csap-al megerősített *gyacsap-ok* **hidfőszerűen** oly **messze előre** mennek, hogy a szoros kijáratái ne legyenek *hatásos tü. tűzben.*

Ha *nem tudnánk az elg. e'ött* a szoros tulsó kijáratát elérni, *álljunk* a szorosnak felénk eső részénél **lesbe**, hogy az elg-t, mikolyt a szorosból kilép, megtád-juk és visszavesszük. (597., 598.)

Szorosat *igyekezzünk megkerülni.* Ha a védő kevésbbé ellenállóképes, *arcban támadunk.* (599.)

Tád. sötétben, ködben

SÖTÉTBEN, KÖDBEN.

Gondos előkészületeket kíván.

Ködben *számo'juk azzal*, hogy **hirtelen széjjeloszlik.** Elhatározást gyorsan hajtsunk végre és óvakodva, hogy a **köd felszálltával** az elg. **ne találjon tömör a'akzatban.**

A *meglepés* a sikeres tád. előfeltétele.

Kedvező: nappal elért siker utáni tád-hoz; döntő tád-hoz kedvező terület megszerzésére; ahhoz, hogy rohamtávolságig megközelítsünk; ha az elg. fölényben van és csak éjjeli tád-nak lehet el-lene sikere.

A **sötétben vezetett tád-nak helyi'eg korlátozott a sikere.** (607.)

Ha éjjel nagyobb erővel tád-unk, minden csop. kapjon külön feladatot. Jól megválasztott irányok igen fontosak! *Célszerű, ha a tád. közvetlen hajnal előtt kezdődik és a visszatartott zöm a reggeli szürkületben aknázza ki a sikert.* (608).

Kisebb viszonyok közt *az első éjjeli órákban*, többnyire egy oszlopban nyomulunk elő. Az elg. közvetlen közelében sűrű alakzatban felfejlődünk, majd szuronnyal és kézigránáttal rátörünk az elg-re.

A *küzdők lökőereje* nagy legyen. (609).

A *tü. nappal rendezkedik be éjjeli támogatóra.* Óra szerinti összhang tűz előrehelyezésére. (*Világítójelek.*)

A tü. előkészítés elmaradhat, ha az állás előtt nincs akadály vagy ha réseket tudunk vágni az akadályokba. (610.)

Mindig számoljunk a világosság beálltával elg. ellentád-dal. (611.)

Támadási terv.

Tád. terv.

1. A támadás sulyterülete és időpontja.
2. A harccsoportok feladata, ereje, támadási célja (irányok, sávok.)
3. Tüzérség csoportosítása és feladata.
4. Páncélos csapatok és repülők közreműködése.
5. A tartalék megjelölése.

A támadó intézkedés.

Tád-ó intk.

1. Tájékoztatás, a pk. benyomása és akarat.

2. Az egyes harccsoportok parancsnoka, csapatrendje, feladata (tád. sulya, tád. cél. (pl. 5/II. zlj. pk. a 4. és 5. szd.-al, 6 gp.-ával, 2 av., 1 gy. á. stb.)

3. Tád. időpontja, (9^h 50-kor).

4. Irány, harcsáv, kiterjedés. (400 m kiterjedés, irány a zöld domb, cél: a fasor.

5. Tüzérség csoportosítása és feladata. (Az 5/II. zlj.-at a 3/2. ü. tám. ról.)

6. Páncélos csapatok és repülők közreműködése.

7. A tart. pk-a, ereje, helye. (5/6. szd. bizt. felé, és feld. a majoron túl.)

8. Felderítés, biztosítás.

9. Légvédelem. (A ko. gp. szd. 2 szak.-al főleg az 5/I. zlj. (főtád.) csop.-ját védi.)

10. Műszaki munkák. (Árk. szd. 2 szak.-al készítsen rohambűrüket stb.)

11. Az elg. megtévesztését célzó rendszabályok.

12. **Harcálláspont.**

13. **Összeköttetés** és híradás.

14. Anyagi ellátás.

A hdt. pk. a kapott feladatnak megfelelően megállapítja a tád. súlyát, az alárendelt egységek feladatait, azokat egymással összhangba hozza, intézkedik a hdt. tü-el és hdt. közvetlenekkel.

Ha szükséges, tart-t tart vissza.

A hdm. egység pk-a

csapatait a tád. súlyának megfelelően csoportosítja (hcsop.) tü., tart.

Hk.-nak pcs. Harckocsialakulatoknak kiadandó parancs:
(758 §.)

1. helyzet, szándék,
 2. a **gysági tád. csoportosítása**, feladatok, tád. kezdete,
 3. harckocsik **feladata**, **tád.-i sáv**, **betörési hely**, **tád. időpontja**, magatartás (gyülekezés) **a tád. után**;
 4. **Tü. csoportosítása**, feladatai;
 5. **együtműködés gyság és hk., tü. és hk. közt**;
 6. repülők közreműködése;
 7. műsz. csapatok feladatai;
 8. lgv.;
 9. **hk. elhárítás**;
 10. rejtőzésre és megtévesztésre rendszabályok;
 11. ök; hir;
 12. anyagi ellátás.
- Hirtelen bevetésnél csak:**
1. helyzet, szándék;

2. **hk.** egység **feladata, bevetés iránya,**
tád. kezdete ;

3. **együttműködés többi fegyvernemek-**
kel ;

4. **ők és hir ;**

5. **gyülekezés a tád. után.**

Harci repülők alkalmazására intézkedés :

lsd. 788.

alacsony támadásra : 789.

Harci
repülők.

Példák :

Példák.

I. Találkozóharcban.

1. Evédzlj.pk. tád. intk.-e.

(Részletintézkedések :)

a) ... *üpk.-nak* :

Evéd-del elakarom foglalni ... magasla-
tokat.

2. ... szd ... on át ... ra, ... szd ... on
át ... ra tád.

ü. jelenlegi lesállításából támogasson.
Én ... ra megyek. Végeztem !

b) *Eddigi eog.nak* :

Evéddel elakarom foglalni ... magas-
latokat.

Szds. Ur ...-on át előnyomul és elfog-
lalja ... magaslatot. Az evédz.-ben me-
netelő másik fél szd.-át alárendelem.

A 2. szd. ... on át tád ... ra.

Aü. támogatja tád-át.

Áp-om ...

Segélyhely ott a horpadásban. Végez-
tem !

c) ... *szd. pk-oknak és zlj. orvosnak* :

... elg. most ... Ereje kb. 1—2 szd.

Szándékom : ...

1. szd....-on át tád. és elfoglalja...

2. szd. és 1 gp. szak. ezen a dombon
át tád...ra és birtokba veszi a völgy
és faszor közti vonalat.

Zlj. fennmaradó gépei ...területről tá-
mogatják 2 szd.-t.

Ü. onnan támogat.

Háp-om...

Segélyhely ott a horpadásban.

II. Tád. védelemre berendezett elg. ellen.

(Véd. előkészületei kezdetlegesek.)

A) *Epk.* utasítja a *tü.pk.-t*: „A tü. menjen ...
területén állásba, onnan támogassa az e.
megközelítését. Én...ra megyek“.

B) *Evédpk. intk.-ei*:

„Szétb. ! Az eog. nyomuljon elő...vona-
láig, derítsen fel... és ... irányokba !“

„szd. és egy gp. szak. azon a tanya-
csop.-on át nyomul elő...-ig.

Az eog-al együtt bizt.-sa főcs.nak...terü-
leten való csoportosítását.

A 3. szd. és az évéd fennmaradó részei
a...kertekig.

Evédtü. onnan támogasson.

Én a 3. szd.-nál“.

C) *Epk.*:

1. Az e...mjr. és ...tó közti területen
készenlétbe helyezkedik, a...vonalban
védő elg. elleni tád-hoz. Elg.-nek nem
volt még ideje berendezkedni.

2. Az I. zlj. ... (ott.), a II. zlj. ... (itt)
helyezkedjék *készenlétbe*, III. zlj. és
árk.szd. a mjr.hoz.

3. Ko.gp.szd. ellátja a *készenlét lgv.-ét*.

4. *Feld.*: I. zlj. az úttól Ny.-ra, II. zlj.
attól K.-re egészítse ki a feld-t és
bizt.-t.

5. *Én* egyelőre itt maradok.

6. *Segélyhely* a fás tanyánál.
7. *Lősz* ott az érnél.
8. *Mk.rész'eg*ek ... mjr., ugyanoda kiürített csapatjárművek is“.
- D) *Epk. tád. intk.-e*:
 1. *Elg.* ... vonalában véd.
 2. *Megtámadom. Súlyterület* az úttól K.-re. Első tád. cél...
 3. *Küzdők*: II. zlj., egyko.gp.szak., 1 gy. á. raj, 2 av. szak. Irány b. szárnyal..., Kiterjedés 500 m. Foglalja el ... vonalát. I. zlj. éttől b.-ra. Kiterjedés 800 m. Ek.-ből 1 av. szak.-t rendelek alá. Av. szak. tudja a II. zlj.-at is támogatni. Vegye birtokba ... vonalát.
 4. *Tád.* kezdete ... vonalból ... h-kor.
 5. *Tart.*: III. zlj. és ár. szd.... mjr.-nál.
 6. *Tü.* ... területéről 2 ü-el a II., 1 ü.-el az I. zlj.-at tám.
 7. *En* a ... cs.-nál. Ott hirk.
 8. *Ök. hir.* Hirk. a tád. előrehaladásával ... szélmalomnál lesz. II. zlj. vegye fel ...-en át az ök-t a j szomszd. hu. oszt-al.
 9. *Lgv.-t* a fennmaradó 2 szak.-ával a ko.gp. szd. lássa el. Elsősorban a súlyterületen tád-ó zlj.akat védje.
 10. *Lősz. és mk.* a ...-nál.
 11. *Sebesültek*...

Egy zlj.pk. kiegészítő pcs-ai a tád. alatt.

1. A gp szd pk.-nak és a beosztott ek.fegyverek pk-ainak:

„A zlj. tád.-át súllyal P. tanyán át folytatja. A gp.sz. és a ko.gp.szak. elsősorban az 5. szd.-ot támogatassák. Av.szak.-ok a házcsoportok mögötti tü. állásokból támogatassák a küzdő szd.-ok előretörését“.

2. A 4. és 5. (küzdő) szd.-oknak hírvivővel

„A zlj. tűzfegyverei a támadást alábbiak szerint támogatják: Gp.szd. és ko.gp.szak. elsősorban az 5. szd.-ot, az av.szak.-ok mindkét küzdő századot fogják támogatni.

Én a fás tanyánál maradok“.

3. A *tart.szd.-nak*:

„Az 5. szd. betört az elg. állásába. Tü. az elg-t elreteszeli. A 6. szd.-ot P. tn.-nál bevetem. Tü. a szd. előretörését támogatja. Tüzét...-ra összpontosítja. Gp.-ák az 5. szd. előtt lévő elg-et lefogják“.

4. Tü. és gp.szd.-ot utasítja 3. pont értelmében.

Támadás. Különleges viszonyok között.

Műsz. zár
tád.-ban.

Műszaki zár alkalmazása.

Támadásban műszaki zárat alkalmazunk az *arccsoport esetleges megerősítésére*, a nyílt és veszélyes *szárny biztosítására*. (625).

Tád. műsz.
záron át.

Támadás elg. műszaki záron át. (628.—631.)

A zárról az első adatokat a *földi felderítés* szolgáltatja, ennek alapján

műszaki tiszt vezette áthatoló osztagokat küldünk tűzfegyverekkel megerősítve út nyitására.

A zöm visszamarad.

Az *Áthatoló osztag végzi*:

a) a részletes *műsz. feld.-t*,

b) *utat nyit* vegyiharc- és műsz. alakulatokkal.

Sok esetben *állatokat* küldünk előre vagy *harckocsikkal* robbantatunk aknákat.

Az áthatoló og. hidfőszerűen megvédi a nyitott utak kijáratait.

A zöm gyakran csak *éjjel hatol át átszivárgásokkal vagy megszakításokkal egymásután.*

Gáz alkalmazása.

Gáz a tád.-ban.

Gyorsan illanó gáz a támadó csop.-k előtt, maradó gáz az arccsop elé.

Főleg megerősített állások elleni tád.-nál alkalmazzuk, rajtaütésszerűen tart.-k, utak, szorosokra stb.

Gázvédelem.

Gázv. a tád.-ban.

Mindig szervezzük meg a gázfi.- és jelentőszolgálatot.

A gázriadójelet a hdm. egység pk.-a szabályozza.

Gázriadót és gázkészültséget bármelyik pk. rendelheti el.

Tű. és gyság n. fegyverei gyakran változtatott és rejtett felállallítása megnehezíti az elg.-nek a hatásos gázlövést.

Gázfertőzött területeket kerüljük meg, ha ez nem lehetséges, első sorban gk. alakulatokat használunk. (640.—643.)

Ködbeburkolás.

Ködbeburkolás tád.-ban.

Alkalmazás: készenléthelyezett, tád.-ban lévő és tart.-ban lévő csapatok, hackocsik, folyamerők rejtésére és partváltások leplezésére.

Légvédelemre is használjuk a ködbeburkolást szorosok, műtárgyak, vasuti szállítások lgv.-énél.

Szárnyak, oldalak, hézagok leplezésére.

Az elg. ködbeburkolásával korlátozzuk annak fi.-ét és tűzhatását. (644.—146.)

ÜLDÖZÉS.

Üldözés.

Csak a lankadatlan és kíméletlen üld. vezet az elg. megsemmisítéséhez. A magasabb vezetés az

elg. arcvonala mögött mutatkozó jelekből elég korán tudomást szerezhet az elg. vivon. szándékáról. Ekkor helyezzen készenlétbe repülőket, gyocsap-kat, páncélos csapatokat, műszaki (hiradó) csapatokat, löszert, anyagot stb.

A hdt.pk. az üldözés főirányába új erőket vet be (előző készenlétbehelyezés után.)

Repülők figyeljék az elg. vivon útját.

V. és B. repülők támadják az elg. vivon. főerőit, tüzéségét, főleg útkereszteződéseknél.

Az elg.-el érintkezésben lévő csapatok, mihelyt az elg. vivon. szándéka ismeretes, tartalékuk bevetésével kezdjék meg az üldözést és folytassák az elg. teljes felbomlásáig.

A tü. legmerészebben, fokozott jármódban még a gyság-i élek előtt is állásba menve, vegyen részt az üld.-ben. Messzehordó tü. egész elől! (453.)

A harccsop-k öntevékeny üldözését kövesse a tervszerű üld.

A hdm. egység pk-a a tart-t felhasználva adjon nyomatékot a legjobban előrejutó hcsop. üld.-ének. Ő maga legyen jól elől. Kötelékek rendezése csak akkor történik, ha az üld. már folyik.

A hdt.pk. tü.-el ellátott gyorsmozgásra képesített üldöző csop-kat küld ki, amelyek az elg. oldalai ellen tád-va azt zavarják, bekerítik.

Elg. uvéd-eket megkerüljük vagy áttörjük

Ha az elg. az üldözés folyamán megerősödik és azt az elülső részek nem tudják áttörni, azok viselkedjenek úgy, mint az előcsapatok.

A csapatok zöme először széles arcvonalban üldöz, tömör ala-t kerülve. Mihelyt csak lehet, alakítson menetoszlopokat. Erőltetett menetek!

Beható feld. törbecsalás ellen biztosít. Maradjunk állandó érintkezésben az elg.-el.

Az üld. sötétben is folyik és nem áll meg valamely terepszakaszon vagy akadály előtt. (459., 460.)

Üldözés hegységben.

Üldözés
hegységben.

Legyünk *elővigyázatosak, nehogy elg-nek raj-taütésre* legyen alkalma.

Az üld-t teljes harc készségben. kellő bizt. mellett hajtsuk végre! (583.)

Megvert elg-el szemben a tart-k adjanak nyomatékot a legjobban előrejutó hcsop-nak.

Friss csapatokból üldözőcsop-kat alakítunk, amelyek *párhuzamos üld el* vágják el a vivon. útjait.

Az üld-ben résztvesznek még *messzehordó tü. és rep-k.*

Uralgó magaslatokon kis csop-kat küldjünk üld-re gp. és hegyi á-val.

Szorosok körüli harcoknál a szorostól oldalt is üldözzünk, hogy a szorost a vivon. elg. előtt lezárjuk. Ez a gyocsap. feladata. Szorosok üld.-ben.

Támadás esetleges félbeszakítása. Visz-szacsapások. Visszacsa-pások.

Ha tád. alatt egyes részek *nem tudnak előre-jutni*, védenek, amíg erősítés nem érkezik, vagy kitartanak, míg máshol nem történik döntés. Tád. félbe-szakítása.

Ha egyes részeket tád. közben *visszaverné-nek*, azok *kapaszkodjanak* meg a terepben és igyekezzenek tart. bevetésével, tü. tám-al újból tád-ni.

A *tád-t saját elhatározásból is félbeszakíthat-juk*, ha döntő siker nem kecsegtet, de kellő átcsoportosítás után remélhetjük.

II. A VÉDELEM.

Ált.

Általában.

A védelem *célja*, hogy az *elg-t* meghatározott területen *megállítsa*, támadóerejét *megtörje*, a védőállást megtartsa.

Véd-hez akkor vagyunk készen, ha tűzrendszerünket megszerveztük. (465.)

Az elg-el mielőbb teremtsük meg az érintkezést.

A felderítés működjék éppen úgy mint a tád-kor.

A védőállás megválasztására a feladat, helyzet és terep mértékadó.

Harcászati szempontból fontosak: a kedvező fi. viszonyok, a házagmentes tűzrendszer lehetősége, fedett közlekedési lehetőség az álls.-ban és mögötte. (467.)

A védelem legyen mozgékony és végrehajtásában meglepő.

**Előretolt
csap**

a) Az előterepen *előretolt csap-k* nehezítsék meg az elg. előnyomulását,

b) A véd. *váltakozzék a tád-dal.* Az állásban *lesznek teljes hézagok, vagy oly részek, melyek az elg. nyomására visszamennek, hogy azután a benyomult elg-t mindkét oldalról megtád-hassuk.*

c) *a betört elg-en üssünk rajta meglepő el-lentád-dal. (468.)*

A védőállásnak akkor van értéke, ha az elg-t tád-ra kényszeríti, az elg. megkerülő kísérletei a védőnek meghozzák az időnyereséget stb.

Vagy szabadon válasszunk, vagy harc közben foglaljuk el.

Ha a védőállást szabadon választhatjuk, terepen szemvét-ük.

Szemvét: alsó vezető mindig, a hdm.egység pk-a, ha csak lehet.

Történjék mindig az elg. támadási terület (gyülekezőhelyek stb.) és a saját védőállás szempontjából (fi- és tűzrendszer, rejtés, természetes támpontok, akadályok stb.) (470.)

A VÉDŐÁLLÁS MÉLYSÉGI TAGOZASA.

Mélységi
tagozás
főell. öv.

a) **Főellenállási öv:** támpontok és fészkek rendszertelenül tagozva. A védőállás értékét a tűzrendszer helyes felépítése adja meg. A főellöv első széle a **főellenállási vonal**.

Tűzfegyverek elhelyezésére tartsuk szem előtt: Tűzrendszer.

pu. és gsz. előre hat.

gp. az oldalozás főfegyvere (főellövön belül gsz. is oldaloz).

gység többi n.fegyverei és tü.zöme főként előre hassanak.

b) Ha az elg. tád-át *előre elkészített védőállásban* várjuk meg, a magasabb pk. *toljon előre tü-el* — *lehetőleg gyors mozgású csapatokat* azért, hogy az elg-en rajtaüssenek, őt megtévesszék.

Előretolt csap-k kedvező *előretolt állásokban* véd-re berendezkedve időlegesen feltartóztathatják az elg-t. Előretolt állás.

c) A **harcelőrsők** feladata a *biztosítás és leplezés*. Heörs.

Erejük raj-szakasz, olykor nehéz fegyverekkel megerősítve.

Kirendelik a hcsop.pk-k. A *szárnyakon a jobb szomszédhoz kell alkalmazkodni.*

A heörs-k *csak az elg. nyomására menjenek vissza.*

d) Főellöv-ben és mögötte **tartalékok zöme** (rejtve és lehetőleg fedve.) Tart.

e) A véd-t vezető legmagasabb pk. válaszson egy *hátsó védőállást is oly messze a védőállástól*, hogy megtámadása az elg-t új tü.felvonulásra kényszerítse.

Szélességi
tagozás.

SZÉLESSÉGBEN.

Védőkörletekre oszlik. Elnevezés: zlj.(dd.) védőkörlet, vagy Kovács-körlet.

Zlj.nak ne adjunk 3 km-nél szélesebb kiterjedést.

Védőkörlethatárok nem lehetnek mélységi, gerinc- és közlekedési vonalak.

Ha egyes harccsoportok közt *hézagot* hagyunk, a harccsoport a tőle jobbra eső hézagot állandóan figyelje meg. (472.)

Tart.

Tartalékok.

Elvileg ellentámadásra alkalmazzuk.

A hdm.egység tartaléka legyen szervezetszerű gysági egység. Ha gyorscsapataink vannak, ezek tart-ba kerülnek.

Tart.tü. csak hdt:nél és ennél magasabb köteléknél.

Kapocstart.

Kapocstartalék: minden zlj. (hu.ezred) a jobb szárnyon legfeljebb szakaszerejű-kapocstartalékkal biztosítja az érintkezési határt.

Tűzrend-
szer.

TÜZRENDSZER.

A tűzérség szélességbe és mélységbe tagozódik és *tudjon* — legalább részeivel a *főellöv-be és mögéje hatni*. Szemvét-nél a hcsop.pk.-al együtt a tám.tü. csop.pk-a is vegyen részt.

Váltóállások a tü. részére és a gyság n. fegyverei részére is.

Rejtett lövegek a főell.övben csak az elg. rohamnál vagy elg. hk. ellen tüzeljenek.

Távolharcútegek már nagy táv-ról is rajtaüthetnek az elg-en.

Mindig készítsünk elő *tűztervet* az elg. tád. megakasztására:

a) *Bénítőtűzzel az elg. tád-t még roham*

előtt akarjuk letörni. Ennek súlya a tűzértségé; ezt a gysági fegyverek kiegészítik.

b) A zárótűzet a gyság készíti elő saját fegyvereivel. A támogató tűzércsoportok kiegészítik. Csak végszükségben használjuk. (476.)

Az *elg. harckocsik* ellen szervezzük meg az *elhárítást*. A *hk.* elhárítófegyvereket természetes terepakadályok mögött úgy állítsuk fel, hogy az *elg. hk*-kat oldalozhassák. (479.)

HK.
elhárítás.

ERŐDÍTÉS SORRENDJE.

Erődítés.

a) Fi.helyek és h iradás berendezése.

b) Utak, árkok építése és rejtése közlekedés céljaira.

c) Előterep műsz. berendezése.

d) Akadályok, — akadályokat oldalozó tűzfegyverek tüzelőállásai.

e) Hézagnélküli tűzre tüzelőállások berendezése.

f) A főellöv. óvóhelyei, fedezékei.

g) Váltó- és színleliállások.

A műsz.erődítéseket a hdm egység pk-a egységesen szabályozza.

A hdt.pk. a közvetlen műsz.ala-kat az egyes hdm.egységeknek utalja ki.

A terepmegerősítéseket gondosan rejtjük (481.)

Oly helyeken, ahol saját csap-k mozgása nem valószínű: *műszaki zár*.

Védekezzünk meg *lepetés* ellen. Szervezzük meg az oldalakba és hátra való figyelést és tűzhatást is. (483.)

Minden pk. készítsen *védelmi tervet*.

Védelmi terv.

Véd. terv.

Számolva az *elg.tád*-lehetőségeivel, az *elhárítás* módjával, az *elg. törbecsalási* lehetőségeivel, tartalmazza:

- a) a védelem súlyát,
- b) főellv.,
- c) védőkörletek és megszálló erők.,
- d) előretolt csap-k és feladatuk,
- e) tűzérség csoportosítása és feladata,
- f) tartalék,
- g) háp.,
- h) harckocsielhárítást stb.

Véd. intk.

VÉDŐINTÉZKEDÉS.

(Többnyire részletparancsok!)

- 1. Tájékoztató, szándék.
- 2. Felderítés, szemvét.
- 3. Főellv.
- 4. Védőkörletképzés
 - a) pk.,
 - b) csapatrend,
 - c) védőkörlethatárok,
 - d) csatlakozási pontok,
 esetleg külön feladatok (pl. törbecsalás stb.)
védelem súlya.
- 5. Előretolt csapatok (pk., csapatrend, feladat.
- 6. A tű. csoportosítása és feladata (pk., csapatrend, fő- és mellékfeladatok, felvonulási területek.)
- 7. Tűzérségi tűzterv (mellékelve vagy külön.)
- 8. Harcelőörsök felállítása.
- 9. Tartalék (pk., csapatrend, hely, feladat, mily irányú tád-ra készüljön fel.)
- 10. Magatartás elg. betörés esetén.
- 11. Pk. háp-ja.
- 12. Ök. és Hir.
- 13. Biztosítás elg. gyocsap. ellen, hk. elhárítás.
- 14. Légvédelem, gázvédelem.

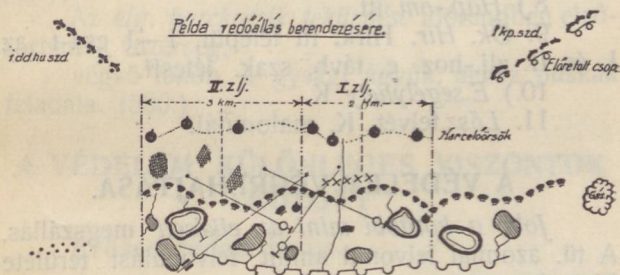
15. **Műszaki terepmegerősítés:** munkák vezetője, munkaerő, eszköz, anyagelosztása, munkák neve: **rombolás, rongálás, erősítés, műszaki zárás, úthelyreállítás, sorrendje.**

16. Magatartás rádió esetén.

17. Anyagi ellátás.

A *hdt pk. védelmi tervét térkép segítségével alkotja meg*, a főellv. általános menetét is így határozza meg. Meghatározza a hdm.egységek feladatait (védőkörletüket), rendelkezik közvetlen alával, intk.előretol csap-kal) vagy ezt hdm.egységeire bízza).

Példa védőállás berendezésére.

Példa.

Epk. intk. e-i:

Zlj. és ek. pk-nak személyesen, szóban (terepen mutatva.)

1.) Elg...

2.) Véd sullyal a K. szárnyon.

Főellv... cs... kápolna... hárp.,... köz-ség É.

Heörs-k vonala...

a.) *K. Védőkörlet: az I. zlj. pk. pság.-a alatt.*

Védőkörlet Ny. határa...

K. határa...

Csapatrend ... I. zlj., 1 árk.szak., 1 gyáraj, 1 av. szak.

b.) Ny. védőkörlet a II. zlj. pk. pság-a alatt.

Csapatrend: 1 zlj., 1 árk.szak., 1 av.szak.

A kiutalt ek.alakulatokat ... nál kell átvenni.

3.) Fennmaradó ek. tűzfegyverek ... pk. részletintk. szerint ... területén úgy menjenek állásba hogy ... utat pásztázhassák.

4.) Tart.: III. zlj. ... nál Készüljön fel ... és ... irányokban való ellentád.-hoz.

5.) Tű ... megy állásba 1 ü-el az I., 2 ü-el II. zlj.-at támogassa.

6.) Lgv. saját tűzfegyverekkel.

7.) Árk. szd. fennmaradó részei a kiutalt záróharcanyagot ... vegye át és telepítsen ... valamint gázzal fertőzze ... területet.

8.) Háp.-om itt.

9. Ők. Hir. Hirk. itt települ, 1—1 csá-t az I. és II. zlj.-hoz. e. távb. szak. létesít.

10.) E.segélyhely K ...

11. Lősz.felvét. K. malomnál.

Végrehajtás.

A VÉDELEM VÉGREHAJTÁSA.

Jobb a korábbi mint az elkésett megszállás. A tü. azonnal felvonul amint felvonulási területe biztosítva van.

A csapatok zlj. (oszt.)től felfelé megszálló vázlatot terjesszenek fel. (489.)

Tűzmegnyitás.

Tűzmegnyitás elrendelés:

A hdm. egység pk.-a szabályozza a tü. tűzmegnyítását,

a harccsoport pk.-a szabályozza a gyság tűzét. Óvakodjunk attól, hogy korai tűzmegnyítással eláruljuk védőállásunkat, anélkül, hogy jó tűzhatásra számíthatnánk.

Az elg. nyugtalanítására hajtsunk végre éjjel támadó vállalkozásokat. (491.)

A tüzéség fogja le az elg. ama ütegeit. amelyek a gyság-ra nézve a legveszedelmesebbek. Főcélja azonban az ellenséges gyság!

A roham elhárításában az összes tűzfegyverek működjenek közre.

Ha az elg. betört, az összes tűzfegyverek reteszeljék el oldalt és hátrafelé, a támpontok stb. még bekerítve is a végsőig küzdjenek, majd a tart.-k ellentámadásra indulnak. (495.) Ellentád.

A maga-abb egységek tartalékának el'entámadását rendszeresebben készítjük elő. Rövid, erőteljes tű. előkészítés után hajtjuk végre, lehetőleg harckocsikkal és rep. alacsony tád.mellett. (496.)

*Ha az ellentámadás sikerült, a helyzet szabja meg, hogy az eredeti védőálláson *tul* folytassuk-e. (498.)*

Az elg. harckocsik leküzdése időrendben első sorban a tüzéség,

végső fokon a gysági ágyúk, nehéz puskák feladata. (500.)

A VÉDELEM KÜLÖNLEGES VISZONYOK KÖZÖTT.

Erősen fedett terep.

Általában: a gázhatás fokozottabb mértékű és tovább tart. Műszaki zárat sikeresen alkalmazhatunk.

Véd. erősen fedett terepen.

Helyezzünk különös súlyt a véd-rendszer összefüggésére. Az ellentád.-nak nagy a jelentősége.

ERDŐK.

Megfelelő kiterjedésű erdőben szívós és hosszantartó ellentállást fejthetünk ki. Úgyes védő az erdőben meglepheti a bizonytalanságban lévő támadót. (550.)

Erdők, véd-ben.

A főelv. ne legyen az erdő szélén, hanem

előtte vagy mögötte. Nagyobb kiterjedésű erdőben az erdő belsejébe telepítjük.

Tűzrendszer helyes megszervezésével pásztázzuk az utakat, tisztásokat, akadályokat. (551.)

Ha a védőállás az erdő belsejében van, az előterepbe toljunk előre kis osztagokat.

Helyezzünk nagy súlyt az oldalak bizt-ára.

Közvetlenül a főellv. mögött kis tart.-k Hát-sóbb nagyobb tartalékok lépcsőzve a szárny mögött (553.)

A tűzérség a tisztások hátsó szélén, utak, átvágások mellett és erdőn kívül áll fel.

Ha az elg. elfoglalta az erdőt, nehezítsük meg kilépését onnan összpontosított tűzzel. (555.)

HELYSÉGEK.

Helységek
véd-ben.

Főellv. a helység széle előtt vagy a helység széle mögött.

A helység belsejének szakaszonként ellenállásra való berendezésével fokozzuk a véd. szívvösságát

Akadályok, torlaszok!

Gázvédelem mindig!

Ha az elg. elfoglalta a helységet, nehezítsük meg a kilépését onnan tűzősszpontosítással.

Véd. sűrűn
műv. lapály-
ban.

SŰRŰN MŰVELT LAPÁLY.

A véd feladatokat is támadólagosan, rövid rajtaütésekkel oldjuk meg. (570.) A véd maga csak kevés esetben kecsegtetett sikerrel: folyók mentén, ha nyílt terepsávok jó kilövést és áttekintést nyújtanak, vagy ha erős helységek támpontokul alkalmasak.)

Ezért kevés élő erőt alkalmazunk véd-re, zöm mint tart. ellentámadásra jön tekintetbe.

Kisebb tartalékok az úthálózatnak megfelelően elosztva.

Műszaki záruk!

Tüzérség. A könnyű ütegek egy részét rendeljük alá a hcsop. pk-nak. Fontos a tűzősszpon-tosítások előkészítése, utakra, gyülekező helyekre.

Híradást alaposan szervezzük meg.

HEGYSÉGBEN.

Hegységben.

A védő **nagy tulerővel szemben is meg-tarthatja** a védőállást. A védőállást nehéz megke-rülni, átlövés, oldalozás, figyelés könnyű.

Az **előterepen kifejtett erőteljes tevékeny-ség** soká megtévesztheti és feltartóztathatja az elg-t — különösen szorosoknál, hidaknál.

Főellenállási vonalat az elg. felé lejtő hegy-oldalon, a hegygerinc elé toljuk, hogy a főellöv. számára hely maradjon, de lehet a gerincen vagy e mögött is.

Völgyekben a védőállást zsákszerűen vonjuk vissza. (589.)

Küzdők legyenek aranyilag erősek, mert a tart. eltolása lassú.

A védelem ott legyen legerősebb, ahol az elg. legjobban megközelíthet.

Kapocstart. különösen fontos!

Tartalékot úgy helyezzük el, *hogy magasabb helyről* indulhasson *ellentámadásra.*

Sok figyelő!

Sok holttér megnehezíti a hégagnélküli tűz-rendszert!

Útjavítás, műszaki záruk, útlezárás (593.)

Mozgékony védelemmel nagy előnyt és ered-ményt érhetünk el. Az *ellentád-nak a kifáradt tá-madóval szemben majdnem mindig lesz sikere.* (594.)

SZOROSOK.

Szorosok.

1.) *Ha a szoros előtt védünk,* a főellv. legyen annyira elől, hogy az elg. ne tarthassa a szorost

hatásos tü. tűz alatt. Gondoskodjunk a szoros közvetlen védelméről is, bizt-sunk átkarolás és megke-rülés ellen.

2.) *Ha a szoros mögé megyünk, rendezked-jünk be úgy, hogy az elg.-nek a szoroból való ki-törését megakadályozzuk.*

A szorosoknak a talpát is megszálljuk, nem-csak a lejtőket.

Véd.sötétben

SÖTÉTSÉGBEN.

Külgs. rendszabályokkal bizt.-suk magunkat meglepetés ellen.

*Ha a harcot a sötétség szakította félbe és elg. tád. várható, **töltsük ki a hézagokat, vonjuk előre a tartalékokat.***

Az előterep legyen mindig megvilágítható. (612).

Zárótűz előkészítés (613.)

Ködben a védő tőzeszközei haladéktalanul kezdjék meg a zárótűzet, amint elől harcizaj hal-latszík.

Műszaki zárás igen hatásos. Legegyszerűbb akadályok is gátolják és elárulják az elg.-t.

Közeledő elg. elé küldjünk ki kis golyószórós osztagokat, hogy az elg.-n rajtaüssenek.

Elg. betörés esetére a részletekig készítsük elő a tartalékok ellentámadását.

Műszaki zár
véd-ben.

MŰSZAKI ZÁRAK.

Főleg a védőállás előtti terepben, de hézagok kitöltésére és oldalak bizt-ására is alkalmazzuk.

Utasítás. **Utasítás a műszaki zár** telepítésére tartal-mazza:

- 1.) annak célját,
- 2.) a **műszaki** zár ált. területét: **első vonala**, szélessége, mélysége, a **zárás súlyát**, a csatlako-zást harcoló csapatokhoz.

- 3.) Kinek van alárendelve?
- 4.) Telepítésére . . . idő áll rendelkezésre.
- 5.) Munkaerő.
- 6.) Záróanyagjavadalmazás kiutalása.
- 7.) Működésre kész legyen x-én . . . h-kor.
- 8.) Bizt-ra rendelt csap-k. Harcerő a műsz. zár megszállására (külön intk-ben.)
- 9.) Hézagok: szabadon hagyva, vagy lezárja ki, mikor mily esetben.
- 10.) Egyes korlátozásokra intk. pl. aluljáró rombolása, híd rongálása mikor?

GÁZ A VÉDELEMBEN.

Gáz.

Leginkább terepfertőzés formájában használjuk, de gázlövés, gázgránát formájában roham elhárítására is.

KÖD.

Köd.

Szorosok, műtárgyak vasúti állomások, légitádal szemben érzékeny területek légvédelmére.

Szárny, oldal, hézag leplezésére.

Az elg. ködbeburkolása korlátozza annak figyelését és tűzhatását. (646.)

HALOGATÓ HARCOK.

Általában.

Cél: Időnyerés és az ellenség megtévesztése.

Jellegzetes: kevés erő, meghatározott ideig Jellegetes. túlerővel áll szemben.

Arra törekedjünk, hogy akaratunkat az elg.-re rákényszerítsük, anélkül, hogy ránk nézve kedvezőtlen döntést kockáztatnánk.

Minden vezető tartsa fenn mindig csapatai testi és lelki harckészségét.

A csapat legyen edzett nagy menetteljesítményekben, értsen minden harcmóddhoz, főleg a vi-von-hoz, mely mindennapi kenyere lesz. (503.)

Gyo. csap. Halogató harc lehet a feladata egész egysé-
geknek vagy csak egy résznek. *Elsősorban a gyors csapatok alkalmasak a halogató harcra.*

Elrendelés. A parancsnok adjon az egységeknek *határo-
zott feladatokat*, esetleg *hosszabb időre*. Halogató
szándékáról csak a feltétlenül szükséges mérvben
tájékoztassa őket. (504.)

A csapatot lássa el bőségesen lőszerez, *híradó-
eszközökkel, műszaki anyaggal, élelemmel és (nem
gyocscsapatot) szállítóeszközökkel.*

Végrehajtás.

Végrehajtás.

Hadászati
érdekekért

A) **Hadászati érdekekért** vívott halogató
harc célja a főhadiszíntértől mentől több elg. erőt
elvonni. *Ez mozgékony, támadó szellemet követel.*

A vezető törekedjék *helyi túlsúly képzésére
és az elg.-nek részletekben való megverésére.* (507.)

A védelem ritkán vezet eredményre, pl. ha az
elg.-nek szoros jellegű területen kell áthaladnia,
de még ilyenkor is csak kevés erővel védünk,
műszaki zárat használunk és zömmel támad-
junk.

Harcászati
érdekekért

B) **Harcászati érdekekért.**

Itt *időnyerésre és az ellenség megtévesztésére*
helyezzük a sulyt. A zöm véd. Itt is használunk ki
minden alkalmat helyi sikerre.

C) **Harceljárás.**

A vezető tervének megfelelően alkalmazza az
összes harcmódokat (tád., véd stb) és a műszaki
zárat. (510.)

A tád-nál a vezető gondolat legyen a helyi túlsúly meglepő megszerzése, ha ez nem lehetséges, korlátozott célú támadásokkal alkalmazzuk a hcsopkat az elg. oldala ellen.

Tád. hal.
harcban.

A tád. célokat úgy határozzuk meg, hogy a harcot mindenkor félbeszakíthajuk.

A védelem célja az elg. előnyomulását késleltetni.

Véd. hal.
harcban.

Mozgékonyság jellemezze a védelmet, továbbá széles kiterjedés hézágokkal a szakaszok (századok, zlj-ak) közt. A védelmet több egymás mögött oly távol (legalább 4—6 km) fekvő védőállásban hajtjuk végre, hogy az elg. tűzértség mindig újból kényszerüljön felvonulni.

A védőharcot elsősorban tűzzel hajtjuk végre. (513.)

Ne egy erős, hanem több kisebb tartalekot tartsunk vissza. Ezeket az elg. oldala és háta ellen alkalmazzuk támadólagosan, hogy a küzdő részek leválását és hátsóbb védőállás elfoglalását előkészítsük. Közvetlenül alárendelünk tűzértséget.

Ez nagyobb haszonnal jár, mint a tartalékoknak a hátrább fekvő védőállásban való felállítása. (514.)

A tü. a küzdő hcsop-knak lesz alárendelve.

Ha az elg-t meghatározott területen (terepszakaszban) kell meghatározott ideig feltartóztatni, a véd. csop. és a véd. végrehajtása olyan, mint védelemben egyébként. Az elg-t minél tovább tart-suk a védőállástól távol messzire előretolt kis, mozgékony og-okkal.

Hal. véde-
lem meg-
határozott
területen

Egy erősebb tart-t képezzünk, hogy a betört elg. ellen ellentád-t hajthasson végre, ha még nem érkezett el az idő a védőállás elhagyására.

Különös gonddal szervezzük meg a feld.-t. A földi feld-el kezdetben takarékoskodjunk, mert azt mindig újra ki kell egészíteni.

Különös sulyt helyezzünk az állandó biztosításra az ök. és hiradásra (főleg vezetéknélküli és személyi (517)

Mindig tegyük meg az előkészületeket a harcnak idejében való félbeszakítására és a vivon-ra.

Műsz. zár.

Műszaki záarak.

A halogatás leggazdaságosabb eszközei.

A VISSZAVONULÁS.

Vi-vonulás ált.

Általában.

A tervszerű vivon-t alkalmazzuk, ha a célt nem tudjuk elérni, ha az elg-t törbe akarjuk csalni vagy a vivon irányával megteveszteni. (520.)

A ránk kényszerített vivon. mielőbb legyen tervszerűvé. (521.)

A vivon-t csak önálló feladattal megbízott pk. rendelheti el A kötelékben lévő pk. azonban feladata keretén belül csapatainak kisebb mérvű visszavonására jogosult, ha szomszédját nem veszélyezteti.

Végrehajtás.

Végrehajtása.

A harc félbeszakítását és a vivon-t *vlmely siker után, sötétben* hajtsuk végre. (523.)

Uj védőállásba vi. vo-nulás

A vivon. szándéka ne jusson az elg. tudomására. (524.)

Ha a vivon, után *vlmely új védőállást akarunk elfoglalni*, azt a *hdm. egység pk-a* térkép alapján fogja oly messze meghatározni, hogy annak megtámadása az elg-t új előkészületekre kényszerítse. Gondoskodik az új állás *szemvét-éről*,

a műszaki zárásokról és az új állásban *hir. berendezésről.*

Ha az új védőállás messze hátul van és az elg. a vivon-t kikényszerítette, szálljunk meg az érintetlen tartalékokkal — tüzérséggel **felvételi állást a vivon. irányában.** (526.)

Felvételi állás.

A vivon. azzal kezdődik, hogy a vonatokat, **Előkészítés.** intézeteket, elvileg sötétben hátra irányítjuk. Szándékunkat ne áruljuk el. (528).

A tü. lépcsőzetesen megy vissza úgy, hogy a Tüzérség. gyság tűztámogatása biztosítva legyen. Először messzehordó ütegek! (529.)

A gyság-ból először a tart-ot vonjuk vissza, Gy.-ság. majd a küzdőkkel minél gyorsabban és minél nagyobb erővel egyszerre váljunk le az elg-től.

Tervszerű vivon-nál a küzdők egy része **Tervszerű** *arcvonal szélességben, az elg-el harcérintkezésben* **vi vonulás.** mint arccsop. vonul vissza, míg a már vissza-irányított zöm átkarol.

Kikényszerített vivon-nál a csapatok először **Kikényszeri-** *széles arcvonalban* **tett vivonulás** *mennek vissza az elg. gp-hatás- távolságig, majd mozgás közben szd-onkint gyülekeznek.*

A csapatok zöme oldalvédek kikülönítése mellett megfelelő menetcsoportosításban menetel.

Az erők kivonásának biztosítására külön pk. alatt, **tüzerős leplező csapatok,** majd kiválasztott járőrök maradnak vissza.

Leplező csapat. k.

A feld-ről és az elg-el való érintkezés fenn-tartásáról ne feledkezzünk meg.

Az elg, párhuzamos üldözése ellen feld-el, az utak elzárásával és gyocsap-ból álló ovéd-ekkel védekezünk.

A leplező csapatok-hoz osszuk be *hk-kat és pc. gk-kat.* Ezek feladata ismételten előretörni, az

elg-t feltartóztatni újból és újból oldalába tádni.
(535.)

Intk.

A visszavonulási intézkedést rendszerint részletparancsokban adjuk ki. Ezek a részletparancsok vonatkoznak :

a) **A vonatok, sebesültek, anyag visszaszállítására.**

b) **az új védőállás szemvételezésére,**

c) **műszaki zárásokra (ki, hol, mikor, mily erővel, hol lesznek hézagok.**

d) **esetleges felvételi állás előkészítésére,**

e) **esetleg a tü. részeinek visszairányítására,**

f) **repülőket, gyocsap-k készenlétbehelyezésére és**

g) **a csapatok vivon-ának szabályozására.**

Intk.

VISSZAVONULASI INTÉZKEDÉS

(esetleg részletparancsokban.)

1. **Tájékoztatás, szándék.**

2. **esetleges új védőállás beosztása, erőcsoportosítás.**

3. **a vivon. mozzanatai: hcsop-k mikor, mily erőben, feladatai, menetvonalakon, csoportosításban kezdjék meg a vivon-t**

4. **Tü. feladatai, vivon-nak szabályozása.**

5. **Leplező csap-k ereje, feladata pk. lási viszonyok ;**

6. **megtévesztő rendszabályok, vállalkozások ;**

7. **felvételi állást ki, mikor, hol, mily erőben és feladattal foglal**

8. **Ök. és Hir. lebontása. Új megszervezése.**

9. **Forgalomszabályozás.**

10. **Uvéd ereje és feladata.**

11. **Ovéd ereje és feladata.**

12. Repülők, harcikocsik, gyocsap-k alkalmazása.

13. Lgv.

14. **Pk. tart. helye ;**

15. Anyagi ellátás.

A VISSZAVONULÁS KÜLÖNLEGES VISZONYOK KÖZÖTT

Hegységben.

Hegységben

Az elg. helyi betörése ne készlessen még visszavon-ra. (595.)

Tervszerű vivon-nál idejében indítsuk el a vonatokat.

A gyság és hegyi ütegek maradjanak állásban, amíg a többi tü. elérte a kocsizható utakat.

Szálljunk meg hátrább fekvő magaslatokat, robbantsunk hidakat, létesítsünk akadályokat szorosokban és műszaki zárat. (596.)

Szorosok.

Szorosok

Gondoskodjunk arról hogy *a szoros minden bejáratát feltétlenül az elg. előtt vegyük kézbe.*

Alkalmazzunk műszaki zárásokat az elg. megkerülés megakadályozására.

Vonatokat idejében hátra!

Műszaki zárok.

Műsz. zárok

Alkalmazzuk az elg.-től való leválás elősegítésére. Oldalban megnehezíti az elg. párhuzamos üldözését.

Ködösítés.

Ködösítés

A ködbeburkolást alkalmazhatjuk a csapat kivonására.

Példa

Példa:**I. Az epk. előzetes intézkedései :**

1. Vívon. útjai és új álls. szemvét-re minden zlj. 1-1 lovasított ti-t, 2-2 kp-t és szd.-kint 2-2 főt küldjön ... útleágazáshoz, ahol e. sgt. tovább irányítja őket.

Segélyhelyeket kiüríteni.

2. Tart zlj.-nak :

„Az e., ma éjjel vívon. és vonalában állást foglal. Főellv A III. zlj. az E. védőkörletbe kerül. Védőkörletének határai : A zlj menetvonalon h-kor vi. megy.

3. Intk. vonatok vi. irányítására.

4. E távb. szak. összes nélkülözhető részeit irányítsa ra, ahol az e. sgt. az új védőállás hírendszereit megszervezi.

5. Vez. orvos.: „Segélyhelyet h-ig üritse ki. Sebesülteket, betegeket küldje ra.

6. Árk. szd. pk.-nak „Elg. mozgás megnehezítése céljából utakat rongálja meg és a hidakat készítse elő robbantásra.

II. Visszavonulási intk.

1. Az e területére megy vi., ott véd-re berendezkedik.

2. Csoportosítás az új védőállásban : a) É. védőkörlet b) D. védőkörlet c) eörsök d) Tart.

3. Vívon mozzanatai : a) Az üv.-kat h-kor kell az új védőkörletbe irányítani.

b) Tart. zlj. h-kor megy vi. Menetvonal

c) A küzdő zlj.-ak harcsávjaikban h-kor mennek vi. Menetvonalak : I. zlj. menetvonalon, II. zlj. a tart (III.) zlj. menetvonalán.

4. Tü. feladata az elg.-től való leválást támogatni. Vi. vonulását h-kor kezdi meg, szak-kint megy területére.

5. Mint leplező csapatok visszamaradnak : pság-a alatt az I. és II. zlj.-től 1—1 pu. szd. és

1—1 gp. szak., 1 av. és I. gy. á. raj. 1 h-ig maradnak

6. Az *elg. megtévesztésére* az I. zlj. 1 rajjal rajtaüt a tanyánál lévő *elg-re*, a II. zlj. a erdőcskén át ra vállalkozást hajt végre a vi. vonulás megkezdése előtt.

7. *Ha az elg. a vi. vonulás kezdete előtt tádna*, a küzdő zlj-ak felveszik vele a harcot. Ha már vi. vonulásban volnának, a vi. vonulást folytassák.

8. *Ök. és hir* Hírközpontom h-ig marad üzemben. A leplező csap. pk-ának az I. zlj. átadja a R/3 álls.-át.

9. *Forgalomszabályozásról* a III. zlj. menetvonalán a III. zlj gondoskodják a II. zlj. részére is.

10. Az *árk. szd.* az elrendelt robbantásokat a leplező csapatok oltalma alatt 1 h 30-kor hajtja végre.

11. *Én* a II. zlj-al megyek vi.

HARC FOLYÓK MENTÉN.

Folyón való átkelés.

Általában.

Ált.

Történhetik: a) közvetlen földi ellenhatás nélkül.

b) ellenséges folyóvédelemmel vagy megfigyeléssel szemben.

Előkészítés.

Előkészítés

a) *Felderítés.*

Ugy a *légit* (sorozatos fényképfelvételek!) mint a *földit* (műszaki közegekkel is) korán kell bevezetni.

b) *Szemrevételezés.*

Harcászati és műszaki.

Az átkelést vezető *pk.* egységesen hajtja végre *vk.*, *gy.*, *tü.*, *mü.* és *hi-*radó tisztekkel.

A *harccsoportparancsnokok* az átkelési helyeken *kiegészítik.*

c) *Biztosítás.*

A *biztosító csapatok feladata:* álló figyelés, az *innenső part* védelme és az átkelő csapatok *tűztámogatása.*

A *biztosító csapatok:* *tűzérsség-gel megerősített gyorscsapat* (*gyalogság*) *sok tűzfegyverrel a hadmű-*veleti *egység sávjában egységes pa-*rancsnokság *alatt.*

Az *elg. felfegyverzett vizijármű-*vei ellen *folyamerőket*, ezek *hiányá-*ban *folyózárt* (tűzzel védett *aknazárt*) vagy *tűzérsségi zárt* (egyes *lővegeket*, *ütegeket*) *alkalmazunk.*

Szervezzük meg a *legerősebb légvédelmet*

Összes *előkészületeket rejtjük*, *esetleg ködösítést is alkalmazunk.*

d) *Meglepés.*

Használjunk fel minden eszközt az *elg. meglepésére és megtévesztésére* Ennek *alapja a titoktartás.* *Mellékátkelések eltéríthetik figyelmét.*

e) *Ök. és hir.*

Mindig szervezzük meg a *fo-*lyamon át, *először vezetéknélkülit*, az-*tán mielőbb vezetékest.*

f) *Műszaki előkészítés.*

Áll az *úthálózat kijavításából*, *megjelöléséből*, a *rohamcsónakok ponton és hadihídanyag előreszállí-*

tásából *lerakóhelyekre*, onnan utolsó éjjel *rejtekhelyekre*.

g) *Anyagi előkészítés.*

Különösen fontos, hogy az első lépcső *bőségesen* legyen *lőszerrel, hirodóanyaggal és élelemmel* ellátva. Áthajózás közben, — de ne elsietve — vigyük át az *ütközetvonalát* is. Először csak *súlyos sebesülteket* hozunk vissza áthajózással, többi a hídon.

h) *Parancsnoklási viszonyok.*

Átkelést vezető parancsnok az *átkelő csap. előljáró pk-a*.

Az átkelési helyeken parancsnokló hcsop. pk-nak az ottani műsz. pk. alá van rendelve.

Átkelési terv.

Terv.

Tartalma : 1. *Átkelés súlya.*

2. *Átkelési sávok (seregtestek) és átkelési helyek (hcsop-k)*

3. *csoportképzés.*

4. *Tulsó parton feladatok,*

5. *Átkelés előkészítése.*

FOLYÓN VALÓ ÁTKELÉS TÁMADÁSBAN ELG. FOLYÓVÉDELEMME SZEMBEN.

Folyóátkelés
tád-ban elg.
folyóvéd-el
szemben

Hasonló a véd-re berendezkedett elg. megtámadásához.

A siker előfeltétele alapos előkészítés, tervszerűség, meglepés.

Bizt. csap.-k. **Biztosító csap.-**aink tisztítsák meg az in-
nenső partot az elg.-től, akadályozzák meg az elg.
feld-ét (677.)

**Készenlétbe-
helyezés.** Ezek oltalma alatt vonjuk előre és helyezzük
készenlétbe az áthajózásra kerülő csapatokat,
rejtve és mélységbe tagozva, áthajózási lépcsőnkint
csoportosítva. Ez sötétben, néha csak az utolsó
éjszakán történik. (678.)

**Előrevonás
ideje.** Az áthajózási lépcsőknek a **folyóhoz való előre-
vonásának ideje** függ a vízijárművek *fordaidejé-
től* és a készenléti helyek távolságától.

Ha *rohambürükkel* váltunk partot, az előre-
mozgás a készenléti helyről folytatódólagos. (679.)

Tűzrendszer. A *tűzértség* úgy csoportosul, mint *tád-hoz*.

Gondosan szervezzük meg a *gysági tűzrend-
szert* is, a tűzérsegi és gyság-i tűztervet pedig egy-
ségesen készítsük elő.

Az *első áthajózási lépcsők tűzfegyverei* legye-
nek áthajózás közben is tűzkészek.

Az átkelési helyek szárnyain gp.-val felsze-
realt *pc. motoros csónakok* alkalmazása igen elő-
nyös.

A *tűzzel való előkészítés* első sorban az *elg.
partvédelem fegyvereit* és az elg. tü-t küzdje le.
(680.)

A *tü. és gyság. nehéz fegyverei* támogassák
az átkelő és átkelt csapatokat. *Tü. feld. és ö. kö-
zegek az első lépcsőkkel* keljenek át: (685.)

Áthajózás. Az áthajózás megindításának *időpontjára*
nézve legalkalmasabb a *sötétség*. Választhatjuk úgy
is, hogy a túlsó parton már tűrhető látási viszo-
nyok mellett kapaszkodhassunk meg. *Ha az elg.-
nek nagy a légi fölénye*, legjobb este kezdeni —
nappal beszüntetjük. (681.)

Az *első lépcsővel* ált. valamely átkelési hely-
hez utalt hcsop. *gyság-ának egyharmad—egyne-
gyed részét* hajózzuk át egyszerre.

Ha több átkelési helyen hajózunk át, az első lépcsők induljanak egyszerre.

Erős elg. tüsérégi tűz esetén az átkelési helyeket időnkint áthelyezzük. (682.)

Az első lépcső a *túlsó partmenti elg. állásokat rohammal* foglalja el, majd további erők beérkezését kell megvárnia. (683.)

További erők beérkezése után az átkelt csapatok elfoglalják a **szűkebb hídfőt** (az átkelési helyet közvetlenül biztosítja elg. gyság-i fegyvereknek földről megfi.-tüze ellen); *nagyobb viszonyok közt akkora legyen, hogy az elg. tü. egy részét állásvált-ra készítse.*

Hídfő.

A szűkebb hídfőbe mielőbb hajózzunk át egyes *ütegeket*, fordítsunk gondot a *legvédelemre és harckocsi elhárításra!* Ezek után a **tágabb hídfőt** foglaljuk el: az a területet, *melyben minden erőnket a további tád-hoz csoportosíthatjuk*, — biztosítsa az átkelési helyet elg. tü. tömegtűz ellen. (684.)

Ha a víz nem túl sebes, úszóberendezéssel ellátott *harckocsik átkelhetnek* az első lépcsővel (éjjel csak kivételesen!) (686.)

Az átkelést *repülők alacsony támadással* támogatassák. (687.)

Számoljunk gázzal a folyón és az innenső parton.

Előnyösen alkalmazhatjuk éjjel a *fényszórókat!* Elg. tűzfegyverek vakítására. (689.)

Hídverés kezdete, ha a *túlsó part megbízhatóan a mienk. Nappalra gyakran le kell bontanunk.* A hídon először a gyság még hátralévő részei, azután a tü. kel át. A hídon kívül tartunk mindig áthajózási eszközöket készenlétben. (690.)

Hídverés.

Keskeny (60–200 m. széles) folyókon való átkeléseknél hátrább kell az átkelő csapatokat készenlétbe helyeznünk. A *tü. az elg. part-*

Keskeny folyók.

menti védelmi rendszert küzdje le. A tü. tűz előre-helyezésekor az átkelő csap-k saját tűzfegyvereik tűztámogatásával törjenek előre a folyópartra.

Kisebb, legfeljebb 60 m széles folyókon rohambűrűkel váltunk partot. A készenléthehelyezett és a rohambűrűkre felosztott csapatok haladéktalanul kezdjék meg a partváltást. Az elg. hatás gyengülésével áthajózási tagokkal történik a partváltás vagy több hidat verünk. (691.)

Keskeny folyókon sötétben keljünk át, hogy elg-t meglepjük!

Átkelés elg.
folyam meg-
figyeléssel
szemben

Ha az elg-nek a folyó mentén csak megfigyelő csapatai vannak, alapozzuk az átkelés sikerét elsősorban a *meglepésre*, az átkelés előkészítése és végrehajtása lényegében ugyanaz, mint folyóvédelemmel szemben. *Néha tü. előkészítés nélkül történik.*

Mindenkor legyünk készek az elg. ellentádrá, elg. aknaberendezésekre és meglepetésekre. (692.)

Átkelés üld.
közben

ÜLDÖZÉS KÖZBEN VALÓ ÁTKELÉS

Gyorscsapatok — műszaki erőkkal és eszközökkel — párhuzamos üldözésben még az elg. előtt ériék el az átjárókat és keljenek át a zöm bevárása nélkül majd folytassák az üldözést, kisebb résszel hídfőt alkotva.

Az arcban üldöző csapatok — az összes repülőkkal — szorítsák az elg-t háttal a folyónak. (693.)

Üldözés közben a folyóátkelésnél nagyobb gyorsasággal járunk el mint más átkelésnél. (694.)

Ha az elg.-nek sikerült a folyón átkelnie és az átjárókat elpusztítant, több helyen egyszerre kíséreljük meg az átkelést (695).

Műszaki adatok

Műszaki
csapatok

Megnevezés	Befogadóképessége	Athajózáshoz szükséges parthosz térköz
ladik	5 gya. vagy 3 kp- os	egymás közt min. 25 m térköz
rohamcsónak	1/2 puskás vagy gsz. raj (6—7 gya.)	egymás közt min. 15 m térköz külmotor nélkül 25 m térköz
kétrészes ponton	vagy 20 gya. v. 12 kp. 4 gp. " 4 nehéz pu. " 4 gy. av. ke- zelőkkel " 1 hegyi á.	
áthajózási tag (60-as) a	" 60 gya. " 6 ló " 8 máll. " 1 löveg és 20 fő " 1 löveg és 2 ló " 1 ojm. és 2 ló " 1 ojm. és 20 fő " 1 kétfog. mk.	
120-as tag	fentiek kétszerese	
Egy könnyű ha- dihidoszl. anyagával 2 ré- szes pontonok- kal	1 puskásszd-ot máll. és vonat nélkül	parthossz kell 1/4 km
evezőstagokkal	vagy 1 pu. szd-ot mállával és 1 gp. szak. tűzlépcsőjét vagy 1 hu. szak.-t " 1 hu. gp. sza- kasz " 1 lövegsza- kasz " 1 hgy. á. ü.-t (4 tendemfo- gat. 6 lősz. máll. és 40 ember	" " " "

Megnevezés	Befogadóképessége	Áthajózáshoz szükséges parthosz, térköz
vo ntalott tagok kal :	„ 2 pu. szd-t lovak és járművek nélkül vagy 2 gp. szd.-ot vonat nélkül „ 2 gp. szd.-ot „ 1 teljes huszakt „ 1 lövegszak.-t	Parthossz kell 1/4 km
Egy szabványos hadihídoszl. pontonjaival	320 embert.	„ „ 1/2 „
egységtagokkal	kétszer annyit, mint a könnyű hadihídoszlop evezős tagjaival	„ „ „ „
1 rohamcsónak oszloppal (32 rocso)	kb. 1. pu. szd. — (192 ember)	„ „ „ „

Időszükséglet. Fordaidő.

Rocso. nappal 100 m-re 1 p. éjjel 2 p + annyi p, ahány 100 m széles a folyó

Rocso-al vont ponton fenti kétszerese.

Rocso-al vont egységtag nappal 3 p + annyi p, ahány 100 m a folyó, éjjel 6 p + 100 m-kint 1—1 p.

Ladik és ponton evezéssel nappal 4 p + 100 m-kint 6—6 p, éjjel 8 p + száz m-kint 6—6 p.

Műsz. erőszükséglet.

- 1 utász. rövidebb (maz 2 h) áthajózásnál leváltás nélkül 4 k. (2 szabv.) h ho.-t kezel
 2 h.-nál tovább tartó áthajózásnál leváltással 2 könnyű (1 szabv.) h ho.-t

ÁTKELÉS ELRENDELÉSE.

Elrendelése.

Az átkelést vezető parancsnokok intézkedése.

A) Az átkelés előkészítésére.

1. Tájékoztató, feladat, szándék.
2. Átkelés sulyának területe.
3. Átkelési helyek; ezekhez utalt hcsop.-k pk-ai, csapatrendjük, sávhatára, sulya, feladata;
4. Átkelés biztosítása;
5. Átkelés leplezése;
6. Csapatok, műsz. erők és eszközök előre-vonása és készenlétbehelyezése (nagyjában); forgalomszabályozás.
7. Műszaki előkészítés; műsz. parancsnoklás szabályozása; műsz. erők és eszközök felosztása, a hídverés helye;
8. hcsop-k szemrevételezésük eredményét felterjesztik ... kor.
9. Légi és földi felderítés.
10. Légvédelem;
11. A pk. harcálláspontja;
12. Ök. Hir.;
13. Anyagi előkészületek.

B) Átkelési intézkedés.

1. Legújabb hírek az elg-ről (szómszéd.)
2. A tulsó parton elérendő cél, az átkelés napszaka,
3. Hcsop.-k pk-ai, feladatuk, készenlétbehelyezés ideje és helye, rejtekhely, átkeiési helyek, az első lépcső áthajózási időpontja — esetleg ereje — szűkebb hídfe, tád. célok, felderítés;
4. Tü. csoportosítása, feladat, tűzterv;
5. Repülők felderítési és harcadatai (feld; átkelési hely oltalma V. erőkkel; együttműködés földi erőkkel.)

6. **Biztosító csapatok feladata** átkelés alatt és a zöm átkelése után; *folyamerők feladata*; a folyón való biztosítás, gázvédelem;

7. **A zöm fennmaradó része hol**, mikor, (odavezető úton) *készenlétbehelyezkedik*; a hidon való átkelés előrelátható sorrendje;

8. **Mellékátkelések** (pk. feladat, hol, mikor, mily csapattal, műsz. erőkkal és eszközökkel);

9. megtevesztő rendszabályok;

10. **Tartalék**;

11. Műszaki tartalék;

12. **Hidverés helye és ideje** (előreláthatólag), ehhez műsz. erő és eszközök.

13. **Légvédelem**;

14. **Pk háp-ja**;

15. **Ök. és Hir.**;

16. Sebesültek és foglyok visszaszállítása;

17. Anyagi ellátás.

Írásban a harccsop. pk-knak, a műsz. pk-nak csapattestekig és közvetlen alosztályokig bezárólag.

Az átkelési inlk-t *osztályok* is kapják.

Az átkelést vezető pk.-ha szükséges — még a hidverésre és hidon átkelésre intézkedik.

A harccsoportparancsnokok az intézkedést kiegészítik és megszerkesztik az áthajózási áttekintést.

ÁTHAJOZÁSI ÁTTEKINTÉS.

Athajozó csap.			1—0—1			
Műsz. erő			1 utász szak + 1/2 műsz. munkás szd.			
Műsz. eszköz			1 ro. cso. osztag. (8) 1 k. és 1 sz. hho.			
Folyósztélesség			500 m.			
Lépcső	Idő	Műsz. eszköz.	áthajoz ember — férőhely egységben *)		Veszteség	Fordaidő
1	20h 20h 05l	8 rocs	1. szd.	$8 \times 7 = 56$	1 rocs	5 p.
2	20h 05l 20h 10l	7 rocs	"	$7 \times 7 = 49$	1 rocs	5 p.
3	20h 10l 20h 20l	vontatott tagokkal	1szd + 1/I gp.	$6 \times 20 = 120$		10 p.
4-13	20h 20l 20h	"	zlj. pk. + gp. + távb. szak	$6 \times 20 \times 10 = 1200$		10 p.
14	22h 22h 20l	"	tü. + lősz.	$4 \times 60 = 240$		20 p.
15	22h 20l	m.f.t.	tü.	óránként $3 \times 4 \times 60 = 720$		20 p.

Megj. 1 lóra 10 ember férőhely egységet
1 lövegre 40 ember férőhely egységet
számítottunk.

Férőhely szükséglet hidmezőkben kifejezve.

Alakulat	Hidm.szükség.*)			Alakulat	Hidm. szükség.		
	csap.	von.	össz.		csap.	von.	össz.
ő.dd.pság.			27	gp.szd.	9	3	12
gy.e.pság.	4	10	14	zlj.táv.b.szak			1
ko.gp.szd.	16	3	19	kp.szd.	5	2	7
gy.av.szd.	17	3	20	kp. szak.	1		1
gy.av.szak.	4		4	hv. szak.	8		8
gy. á szak.	4		4	tü.ep.	9	10	19
árk.szd.	5	9	14	tü.op.	7	10	17
árk.szak.	2		2	hgy.ü.	32	9	41
ep.táv.b.szak	2		2	hgy. (fog).	26	3	29
zlj.pság	2	2	4	t.á.ü.	26	9	35
gy. zlj	26	17	43	t.tar.ü.	34	9	43
pu.szd.	5	4	9	köz.tar.ü.	50	9	59
gp.szak.	2		2	dd.hir szd.	9	3	12

*) egységtag.

Egy ödd. kb. csapat 450
vonat 400
összesen kb. 850

Véd. folyó-
mentén

VÉDELEM FOLYÓ MENTÉN VÉGREHAJTÁS.

Erő csop.

A főellenállási vonalat magán a folyóparton, vagy közvetlen közelében válasszuk. (701.)

Erőcsoportosítás a védelem ált. elvei szerint. (702.)

Tűzrendszer.

Tűzrendszert úgy szervezzük meg, hogy a készenlétbehelyezett és az átkeléshez csoportosuló elg-t hatásos tűz alá vehessük, a víz színét pásztázhassuk. (703.)

Folyón elhelyezett aknák az elg-nek nagy veszteségeket okozhatnak.

A védelem elengedhetetlen kelléke a megfigyelőrendszer és a felderítés. (704.)

Hidfők.

Túlsó parton hidfőket ott alkalmazunk, ahol megfelelő átjáró van. (704.)

Véd. végre-
hajtásn.

Ha az elg.-nek sikerült partra szállnia, védőkörlettartalekkal dobjuk vissza a folyóba.

Ha megállapítottuk az elg. főátkelését az egész védőegység tartalékát indítsuk az elg. oldala ellen ellentádrá. (705.)

Sokszor a folyó mentén csak megfigyelő- és biztosítórendszert helyezünk el (előőröket) egy pság alatt vagy több szakaszra felosztva, míg erőink zömét visszatartjuk. A zömmel az elg-t még átkelés közben tádjuk meg. (706.)

Elg. folyamerók ellen tü. és folyózárt alkalmazunk. (708.)

Folyóátkelés
vi-vonulásnál

FOLYÓN VALÓ ÁTKELÉS VISSZAVONULÁS KÖZBEN.

Törekedjünk arra, hogy a zömmel elg. ellenhatás nélkül keljünk át. Erőltetett menetekkel,

gyorscsapatokkal és előreirányított légvédelmi eszközökkel mielőbb érjük el a folyót. Ha nincs állandó átjáró, küldjünk hadihídoszlopokat és utászokat a folyóhoz. (710. 711. (Fo. erők (717.)

Ha az ellenséggel harcérintkezésben kell átkelnünk, az úvédek önfeláldozó kitartással harcoljanak, hogy a zöm símán atkelhessen.

Átkelési sorrend: vonatok, tüzérség ^Nöme, gyalog (lovas) csapatok.

Világosan rendeljük el, hogy a hadihidat ki bontassa le.

Úvéd zöme széles arcvonalon készenlétbehelyezett áthajózási eszközökkel — rendszerint éjjel — keljen át. (714.)

FOLYAMERŐK KÖZREMŰKÖDÉSE.

Folyamerők.

Rendszerint csak éjjel — önállóan vagy partmenti csapatokkal együttműködve — harcolhatnak. (715.)

Folyóátkelésnél.

Távolabb az elg.-től: oly helyeket keresnek, ahol elg. ellenhatás nélkül lehet átkelni.

Ha elg. folyómegfigyeléssel szemben kelünk át, közreműködnek a szemvét-nél biztosítanak és lgv-t nyujtanak.

Ha elg. védi a folyót, fentieken kívül még: elg. parti erőket elriasztanak, elg. állások ellen meglepő oldalazó tűzhatást fejtenek ki; biztosítanak elg. fo. erők ellcn, támogatják az áthajózó csapatok szárnyát.

Folyómenti védelemben aknazáratat létesítenek, támogatják a tulsó parton visszamaradt egységeket; ellentádközben az átjutott elg. hátába és oldalába tűzhatás.

GYORSCSAPATOK HARCBA; ÁTTEKINTÉS.

Megnevezés	Jellegzetes, főlatat	Támadásban	Védelemben	Halogató harcban, visszavonulásban
Valamennyi	Elsősorban támadás (718) Csatában döntő módon való közreműködés (720) Ha szárnyon nem alkalmazhatók, tartsuk vissza tart-ként (720)	a) <i>arcvonal előtt</i> : elg. határvédelem áttörése, rajtaütés, felvonulás, zavarása, lerochanás, rombolás, területfoglalás, elg. előnyomlás késleltetése. b) <i>Szárnyon</i> : az elg. hadászati megkerülésére, oldal ba, hátába való tád-ra, szárnyak bizt.-ra. c) <i>kivételesen hézagban</i> , d) <i>gyors tart-ként</i> , e) <i>(párhuzamos)</i> üld-re. (721)	<i>Gyors tartalék.</i> (721)	<i>Halogató harcra különösen alkalmasak (721) Igen alkalmasak a vívon fedezésére (721.)</i>
Gépkocsizó seregtestek	Harcászati mozgékonyaságuk terepjáró gk. nélkül csekély (723.)	A <i>gyság minél tovább maradjon járművön</i> (721.) Ha valamely csop. ellenállásra talál, a többi, igvekezzék tért nyerni. Arcban kevés erő, zömöt a tüzéség zömével az elg. old la és háta ellen alkalmazzuk (725) Pc. járművek a zömnél! (726) Erélyes üldözésére igen alkalmas.	<i>Csak kivételesen alkalmazzuk.</i> (728.)	

Jellegzetes, főladat	Támadásban	Védelemben	Halogató harcban, visszavonulásban
Mozgékony-sága legjobban a <i>tád-ban</i> érvényesül (731.)	<i>Maradjon minél tovább lőháton (731.)</i> Széles arcvonalon csoportokban vívott harc a sajátossága. Arcban csak kevés erőt alkalmaz, megfelelő tüzerővel, a főerőt az elg oldalába irányítja. Szűk sávban is tudjon harcolni! <i>Döntő helyen a lov. ezred kiterjedése 400—800 m. (733.)</i> Tű. széles kiterjedésben — nagyobb részével a <i>tád-ó</i> zömöt támogatja. Pc. jmű-ek a zöm oldalának, a zöm eltolására biztosítására és a <i>tád.</i> támogatására! (735.) Használja ki mozgékony-ságát az érvényes üldözésre. Elg. lovas-ság elleni lovasroham sikerének feltétele a jó tűztám. Gyság elleni lovasroham csak, ha meglepő és tűzhatással nem kell számolni (738.)	Széles arcv-vn, erejét összetartva. <i>Kötelekben 1 hu. e. 2—3 km. kiterjedésű lehet. (738.)</i> Tpk. egységesen vezesse a tűt. Csak szükségből alkalmazzuk véd-re.	<i>Halogatódsd!</i> támadólagosan haltsa végre. Sok küzdő, kevés tart. Sok rész-letharcot fog vívni. Nem kell, hogy a hcsop-k <i>tád.</i> irá-vai központiasak legyenek. <i>Korlátozott tád célok.</i> Sokszor a zömöt együtt tartljatjuk, hogy az elg. osz-lakat egymásután megtádjuk és részletekben megverjük. Halogatóharcban vívott véd. is mozgékony legyen több egymás mögötti véd. áll-lában. Kevés tart. <i>Előreklüdtött kis csopk.</i> az előnyomuló elg. oldalába <i>tád-va</i> késleltessék azt.
Döntő csatában gátolja az elg. feld-t; késlelteti előnyomulását; hamis irányba tereli; szárnyat bizt. Az erők eltolását fedez, arcban héz-szkat bizt. Idejében vonja ki magát kedvezőtlen harcviszonyokból!	Harcot jellemezze a <i>rajtaütés, meglepés.</i> Ha kp. ala. hirtelen összeütközik az elg-el, az <i>elől lévő részek</i> igyekezzenek azt <i>tűzzel megelőzni, a hátsóbbak törekedjenek átkarolásra.</i> Ha elg. <i>gyocsap-al</i> ütközik össze, <i>evéd-et vonjuk vissza</i> — törbeccsalás! Csak szükség esetén bocsátkozzék hosszabb harcokba (744.)	Ha <i>önállóan véd tudja a harcot idejében abbahagyni és fedetlen élvonulni.</i> Határvédel-ben Gyors-tartálék kisebb vállalkozásokra.	Kerékpáros alakulatok

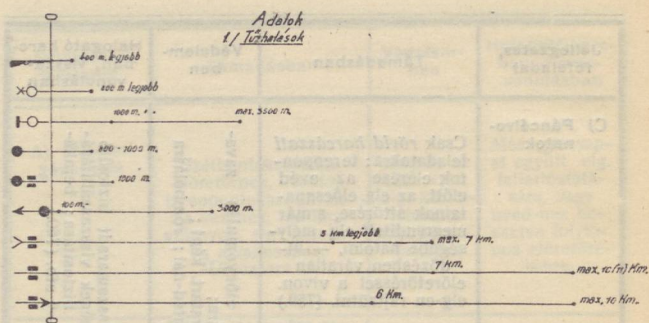
Sereg lovas-ság

Megnevezés

Páncélos csapatok

Jellegzetes, főfeladat	Támadásban	Védelemben	Halogató harcban, visszavonulásban
A) Páncélgőpkocsik	Szétbontakozásnál előretörnek, fontos tereppontokat birtokba vesznek, tád-ban szárnyon, elg oldalába alkalmazzuk. Üldözésre.	Messze az állás előtt elg. késleltetésére, mint gyors-tartalék	Más gyocspal együtt elg. feltartoztatására, vagy üvöd-hez beosztva folytonos előretörésekre.
B) Harckocsik. (747.) Tömegben alkalmazzuk, úgy, hogy a döntés helyén küzdő minden zlj. után 1—2 hk. szd.-ot számítunk.	A támadás fontos eszköze. Siker feltétele a meglepő bevetés. Rejtve! Rendszerint csak bevetésük előtt küldjük őket a készenléti helyekre, — elvileg sötétben. A készenléti helyek legyenek közel a hk. alkalmazási helyeihez, de határoss tñ. tüzkörleten kívül. Legjobb, ha oldalozó közreműködéssel segítik a gyság tád-át. A seregtestpk-nak maradnak alárendelve, — célszerű ha ez a gyságnak és hk-nak közös tád.célt ad. A hk.-egységnek feladata rendszerint az elg.-nek a helyzet kulcsát képző tereprész irányában való lerohanása. A hk. szd. egy vagy több hullámba tagozódik. Hk. zlj. tád. sávja kb. 1 km. mélysége kb. 1.5—2 km. (750.) Hk. Tád. kezdete: regeli szürkület (éjjel nem tád-nak (751.) Találkozó harcban: Kikerülve az elg. előcsapatait a zömrre tád-jön (752.) Vöd-re be rendezkedett elg. ellen több lépcsőben tagozódjanak a hk.-ik. Első lépcső utat nyit; hátsó lépcső leküzdí a főell. öv n. fegyvereit, majd az elg. oldalába bekanyarodik és üldöz. (753.)	Tart-hoz osszuk be és ellentád-ra alkalmazzuk (757.)	Vivon-ban tád ólagos alkalmazása elősegíti az elg.-ról való leválást. Üvöd-ekhez beosztva, ismételt előretörésekkel tartoztassák fel az elg.-t. (757.)

Jellegzetes, főfeladat	Támadásban	Védelem- ben	Halogató harc- ban, vissza- vonulásban
C) Páncélvo- natok	Csak rövid harcászati feladatokra: tereppontok elérése az évéd előtt, az elg. előcsapatainak áttörése, a már megrendített elg. mélységébe hatolni, — üldözésben váratlan előretöréssel a vivon. elg-en rajtaütni. (759.)	elg. előnyomulás zavarására; g. orstart. ként; ellentádnál; rombolásra stb.	a visszamaradt biztosító egységek visszazárási- nak biztosítása; beraká- sok — stb. (760.)

2) TŰZHATASRA TAMPONTOK.

Hogy a tü. közepes távolságain 1 hektár területének minden négyzetméterére 1 hatásos repeszdarab essék, közepes lövegeknél kb. 40, könnyű lövegeknél 65—70 lövés kell.

Lőszerjavadalmazása a hegyi ágyúnak lövegenként 120—180, a könnyű ágyúnak lövegenként 160—200 és a könnyű taracknak lövegenként 100—160.

Mozgóháborúban a lőszerfogyasztás könnyű csatanapokon fél, közepeseken 1 és heves csatanapokon 1 és fél lőszerjavadalmazás átlagban.

3) MŰSZAKI ADATOK.

1. Műszaki zárás.

Egysége az utász (árkász) szakasz.

2 nap alatt (20 munkaóra) alatt és csak napal dolgozva egy záróanyagjavadalmazást tud beépíteni.

Egy záróanyagjavadalmazással átlag 3—4 km² területet zárhatunk.

Záróanyag a magasabb vezetés műsz. oszlain van (érintő- és tányéraknak, csappantyús töltények, elektromos cövekek, robbantóanyag és akadálydrót.)

Műszaki záarak.

Rombolásokból (helyreállítás 3—5 nap) rongálásokból (helyreállítás 1—2 nap), aknatelepítések, gázfertőzésből, torlaszokból, akadályokból, vízelárasztásból és erődítések, ill. azok tervszerű alkalmazásából keletkezik egy műszaki zárórendszer. Lehet čv vagy záróvonal. Telepíti a műsz. csap. nappal.

Minden pság saját hatáskörében olyan műszaki zárat jogosult telepíteni. melyet rendszerezett felszereléséből építeni és előljáró pság. scgítsége nélkül eltakarttani is tud.

Hatást fokozzuk, ha záarakat tűzzel pásztázuk és mögötte mozgékony kis tart. van.

A műszaki záarakat az elg. zöm előnyomulásának útjában telepítjük.

Saját csap. részére sokszor hézagokat hagyunk, ezek előtt műszaki közegekből *belépő állomásokat* létesítünk, a zár közelében lévő csapokat pedig tájékoztatni kell a zárórendszer helyzetéről, a zárás kezdetéről és a zárt területen át való közlekedés lehetőségeiről.

Gáz.

- Alkalmazás
- a) az elg. zavarására (lefogására)
 - b) leküzdésére (nagyobb gáztömegeknek a döntés helyén bevetésével.)
 - c) egyes területeknek részleges vagy teljes megfertőzésére műszaki zárásnál (634.)

Történik : gázlövással, gázvetéssel,

gázfúvással vagy
gázgránátokkal (utóbbi a roham
elhárításánál.)

Köd.

Saját csap. ködbeburkolása kikapcsolja az
elg. fi-t, gyengíti az elg. tűzhatást.

Elg. ködbeburkolása megnehezíti a fi-t és a
tűzhatást.

Elrendeli a hdm. egység pk-a.. kisebb mér-
tékben pl. elg. fészkek, ütegállások, állásrészek
ellen a hcsop. pk. is.

2. Erődítési munkákra adatok. (Közepes talajnál.)

1 ember 35 p alatt 1 lövészteknyt

1 h 20 p alatt 1 egyszerű lövészgödrt

3-4 h alatt 1 mélyített lövészgödrt

30 p alatt 1 folyóméter kúszóárkot

3 h ajatt 1 folyóméter futóárkot

4 ember 30 p alatt 1 spanyolbakot

5 ember 6-8 h alatt 1 figyelőhelyet

5 ember 1 h alatt 100 m buktató drótakadályt

6 ember 1 h alatt 100 m drótakadályt

7 ember 3-4 h alatt 1 szilánkálló óvóhelyet

50-80 ember 10 h alatt 100 m erdőtarolást

50-80 ember 20 h alatt 100 m tölgyfaerdő tarolást

1 utász (árkász) szakasz 4-4 $\frac{1}{2}$ h alatt 100 m tús-
kés drótkerítést

30 p alatt 12 spanyolbakot

3-4 h alatt 8 szilánkálló
óvóhelyet

6-8 h alatt 8 figyelőhelyet létesíthet.

3. (Ködösítés.) Berger Vkk. adatai.)

Egy 5 literes füstfazék 100 m hosszú, 4 m
magas füstfüggönyt állít elő 20-25 p-ig.

1 km. terület 2 órás elködösítéséhez 400 kg.
ködanyag kell.

4. A HARCERŐ KIFEJEZÉSE.

Mindig be kell tartani alábbi sorrendet:

PI) ($10\frac{1}{3}$ —3—12—2—1.)

Jelentése: $10\frac{1}{3}$ zászlóalj,

3 lovas század

12 üteg

2 páncélműves alosztály

1 repülőszázad.

Néhány rendszeresített rövidítés.

A		G	
aknavető	av.	gépágyú	gá.
ágyú	á.	gépkocsi, -zó	gk.
álláspont	áp.	gépkocsioszlop	gko.
állomásparancsnok, -i, -ság	ápk.	géppuska	gp.
árkász	árk.	gépvonatású	gv.
B		golyószóró	gsz.
bezárva, bezárólag	bez.	gyalogság, -i	gyság.
biztosítás, biztosító	bizt.	gyalogsági ágyú	gy. á.
C		gyalogsági parancsnok, -ság	gypk.
csapat	csap.	gyalogsági tábornok	gytbk.
csatlakozó állomás	csá.	gyorcsapat	gyocsap.
csoport	csop.	gyalog, -os	gy.
D		gránát, -os	gr.
dandár	dd.	H	
E		hadihíd	hh.
ellenség, -es	elg.	hadművelet, -i	hdm.
előosztág	eog.	hadnagy	hdgy.
előőrs	eörs.	hadosztály parancsnok, -i, -ság	hop.
előőrstartalék	eőrstart.	hadtest	hdt.
elővéd	evéd.	határőr, -ség	hő.
elővédzőm	evédz.	határbiztosító, -biztosítás	hb.
ezred	e.	harcálláspont	háp.
ezredes	ezds.	harccsoport	hcsop.
ezredközvetlen	ek.	harcjárőr	hjőr.
ezredparancsnok, -i, -ság	epk.	harckocsi	hk.
élelem, élelmező, élelmi	élm.	harclépcső	hlép.
érkezés, érkezik, érkező	érk.	háromszögelési pont	hárp.
F		hegyi	hgy.
felderítés, felderítő	feld.	híradó, -ás	hír.
felderítő járőr	fejőr.	hírközpont	hírk.
felderítő osztág	feog.	huszár	hu.
felvételező hely	f. h.	honvéd, -ségi, -elemi	honv.
fényszóró	fénysz.	I	
fénytávbeszélő	fénytáv.	indul, -ás, ó	ind.
folyamerő	foe.	intézet	int.
folyamőr, -ség	fő.	J	
főcsapat	főcs.	javadalmazás	jav.
főellenállási öv	főellöv.	jármű	jmű.
főellenállási vonal	főellv.	járőr	jőr.
fővezér, -i, -ség	Főv.	jelentés, jelentő	jl.
		jelentés közvetítő állomás	jlká.
		jobb, jobbra	j.

K		század	szd.
katona, -i	kat.	személygépkocsi	szgk.
kerékpár, -os	kp.	szolgálat, -i	szolg.
kézigránát	kgr.	T	
kizárva, kizárólag	kiz.	tarack, -os	tar.
könnyű	k.	tartalék, -os	tart.
közepes	köz.	tartalék éleleladag	T.
közvetlen	közv.	tábor, -i	táb.
központ, -i	közp.	tábori őrs	törs.
L		tábornagy	tbgy.
legénység, -i	leg.	tábornok	tbk.
légvédelem, -i	lgv.	támad, -ó, -ás, -ni	tád.
lovas	lov.	támogat, -ó	tám.
lovasság	lság.	távbeszélő, -n	táv.
lovassági tábornok	ltbk.	távbeszélés	táv.
lőszer, -es	lősz.	távbeszélő állomáscsoport	tács.
lőveg	löv.	távíró, távirat, távirás	tavi.
M		távjelzés, távjelző	távj.
magassági pont	magp.	távharc	táv.
motorkerékpár, -os	mkp.	tehergépkocsi	tgk.
mozgókonyha	mk.	terepjáró	tj.
mozsár	mo.	tiszt	ti.
műszak, -i	mű.	tiszthelyettes	thts.
N		tizedes	tiz.
nehéz	n.	tűzér, -ség	tü.
O		tűzérési parancsnok, -ság	tpk.
oldalvéd	ovéd.	U	
oszttag	og.	utász	u.
osztály	oszt.	utóoszttag	uog.
önálló, -an	ö.	utóvéd	uvéd.
összekötő, összeköttetés	ök.	utóvédzőm	uvédz.
összekötő tiszt	öti.	üldöz, -ő, -ni, -és	üld.
P		üteg	ü.
parancs	pcs.	ütközet	ütk.
parancsnok, -i	pk.	üzemanyag	üza.
parancsnokság, -i	pság.	V	
páncél	pc.	vadász	vad.
páncélvonat	pv.	vasútállomás	vá.
puska, -ás	pu.	vegyesdandár	vdd.
R		vegyiharc	vh.
rádió, -s	rád.	vezérkar	vk.
repülő	rep.	vezérkari főnök	vkf.
S		védő, védelem, -mi	véd.
segédtiszt	sgt.	vonat	von.
szabályzat, szabályzó	szab.	vonás (mérőegység)	v.
szabványos éleleladag	Sz.	vonatkozási pont	vp.
szakasz	szak.	Z	
szakaszvezető	szkv.	zászlóalj	zlj.
szállás	száll.	zászlós	zls.

Napkelte, napnyugta.

Hónap	1-én		15-én	
	kelte	nyugta	kelte	nyugta
Január	7.32	16.04	7.27	16.20
Február	7.11	16.45	6.51	17.07
Március	6.26	17.28	5.58	17.49
Április	5.24	18.13	4.56	18.33
Május	4.28	18.55	4.08	19.14
Június	3.51	19.33	3.46	19.43
Július	3.50	19.45	4.01	19.37
Augusztus	4.20	19.19	4.39	18.58
Szeptember	5.02	18.25	5.20	17.57
Október	5.42	17.25	6.02	16.57
November	6.27	16.28	6.48	16.09
December	7.10	15.56	7.25	15.53

Tartalomjegyzék:

	Oldal
Vezetés — — — — —	3
Elhatározás, terv, parancs, intézkedés — —	5
Jelentések és közlések — — — —	7
A vezetés eszközei — — — —	7
Fegyvernemek és feladataik — — — —	8
Felderítés — — — — —	10
Biztosítás — — — — —	15
Menetbiztosítás — — — — —	15
Nyugvás biztosítása — — — — —	17
Biztosítás harcban — — — — —	21
Légvédelem — — — — —	21
Összeköttetés és h iradás — — — — —	25
Csapatmozgások — — — — —	27
Menetek — — — — —	27
Menetadatok — — — — —	31
Csapatszállítások — — — — —	36
Vasúti szállítás — — — — —	36
Gépkocsiszállítás — — — — —	38
Elhelyezések — — — — —	40
Harc — — — — —	42
Általános elvei — — — — —	42
Leplezés és tüntetés — — — — —	43
Mozgás és tűz — — — — —	43
Erőcsoportosítás, kiterjedés és mélységi tagozás —	44
Döntést kereső harc — — — — —	47
A támadás — — — — —	47
Támadás találkozó harcban — — — — —	49
Támadás védelemre berendezkedett ellenség ellen —	55
Támadás erdőkre, erdőkben — — — — —	57
Helységek támadásban — — — — —	57
Támadás sűrűn művelt lapályon — — — — —	58
Támadás hegységben — — — — —	58
Szorosok ellen — — — — —	59
Támadás sötétben, ködben — — — — —	60
Támadási terv — — — — —	61
Támadó intézkedés — — — — —	61
Harcckocsialakulatoknak kiadandó parancs — —	62

XA 449359

Támadás különleges viszonyok közt — — —	66
Műszaki zár alkalmazása támadásban — — —	66
Támadás műszaki záron át — — —	66
Gáz alkalmazása támadásban — — —	67
Ködbeburkolás támadásban — — —	67
Üldözés — — —	67
Támadás esetleges félbeszakítása. Visszacsapások — — —	69
Védelem — — —	69
Védelmi terv — — —	73
Védőintézkedés — — —	74
Védelem végrehajtása — — —	76
Védelem különleges viszonyok közt (erősen fedett terület, helységek, hegységben, szorosok védelme stb.) — — —	77
Műszaki zárok védelemben — — —	80
Műszaki zár telepítésére utasítás — — —	80
Védelemben gáz alkalmazása — — —	81
Halogató harcok — — —	81
Visszavonulás — — —	84
Visszavonulási intézkedés — — —	86
Visszavonulás különleges viszonyok közt — — —	87
Harc folyók mentén — — —	89
Folyón való átkelés — — —	89
Folyón való átkelés, műszaki adatok — — —	95
Átkelés elrendelése — — —	97
Folyó menti védelem — — —	100
Folyón átkelés visszavonulás közben — — —	100
Gyorscsapatok harcban — — —	102
Lövészati adatok — — —	106
Tűzhatás megítélésére támpont — — —	105
Erődítési, műszaki stb. adatok — — —	106
Harcero kifejezése — — —	109
Rövidítések — — —	110
Napkeite, napnyugta — — —	112

1938/39 2023

Megjegyzés. A szövegben a zárójelben lévő számok a Harcscsabályzat megfelelő pontjait jelentik.

